STANOVISKO GENERÁLNÍHO ADVOKÁTA
PAOLA MENGOZZIHO
přednesené dne 15. září 2009 [1]

I – Úvod

1. Internationaler Hilfsfonds eV, nevládní organizace činná v oblasti humanitární pomoci, se svým kasačním opravným prostředkem v zásadě jednak domáhá, aby Soudní dvůr zrušil rozsudek Soudu prvního stupně Evropských společenství ze dne 5. června 2008 [2] (dále jen „napadený rozsudek"), kterým Soud zamítl jako nepřípustnou žalobu, kterou navrhovatelka podala proti údajnému rozhodnutí obsaženému v dopise Komise ze dne 14. února 2005, kterým byl navrhovatelce odepřen přístup k některým dokumentům, a jednak se domáhá, aby Soudní dvůr zrušil toto rozhodnutí a vydal konečné rozhodnutí ve věci samé.

II – Právní rámec

A – *Právní úprava Společenství týkající se přístupu veřejnosti k dokumentům Evropského parlamentu, Rady Evropské unie a Komise Evropských společenství*

2. Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 ze dne 30. května 2001 o přístupu veřejnosti k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise [3] definuje zásady, podmínky a omezení práva na přístup k dokumentům těchto orgánů stanoveného v článku 255 ES. Toto nařízení je použitelné od 3. prosince 2001.

3. Podle čl. 4 odst. 3 druhého pododstavce nařízení č. 1049/2001 se přístup k dokumentu, který obsahuje stanoviska pro vnitřní použití

1 — Původní jazyk: francouzština.
2 — Internationaler Hilfsfonds v. Komise (T-141/05).
3 — Úř. věst. L 145, s. 43; Zvl. vyd. 01/03, s. 331.

v rámci porad a předběžných konzultací uvnitř daného orgánu, odepře i po přijetí rozhodnutí, pokud by zpřístupnění dokumentu vážně ohrozilo rozhodovací proces orgánu, neexistuje-li převažující veřejný zájem na zpřístupnění.

v této lhůtě v souladu s článkem 10, nebo v písemné odpovědi sdělí žadateli důvody úplného nebo částečného zamítnutí žádosti a informuje jej o jeho právu podat potvrzující žádost podle odstavce 2 tohoto článku.

4. Podle čl. 6 odst. 1 nařízení č. 1049/2001 se žádosti o přístup k dokumentu vyhotovují v jakékoli písemné podobě, včetně elektronické, aniž by žadatel musel uvádět důvody žádosti.

2. V případě úplného nebo částečného zamítnutí žádosti může žadatel do 15 [pracovních] dnů ode dne, kdy obdržel odpověď orgánu, podat potvrzující žádost, ve které orgán požádá, aby přezkoumal své stanovisko.“

5. Nařízení v tomto ohledu rozlišuje mezi vyřizováním původních žádostí a vyřizováním potvrzujících žádostí.

7. Pokud jde o vyřizování potvrzujících žádostí, čl. 8 odst. 1 nařízení č. 1049/2001 stanoví:

6. Pokud jde o vyřizování původních žádostí, čl. 7 odst. 1 a odst. 2 nařízení č. 1049/2001 stanoví:

„Potvrzující žádost o přístup k dokumentu se vyřídí bez prodlení. Do 15 pracovních dnů od registrace žádosti orgán buď zajistí přístup k požadovanému dokumentu a zpřístupní jej v této lhůtě v souladu s článkem 10, nebo v písemné odpovědi sdělí důvody úplného nebo částečného zamítnutí žádosti. V případě úplného nebo částečného zamítnutí žádosti orgán informuje žadatele o opravných

„1. Žádost o přístup k dokumentu se vyřídí bez prodlení. Žadateli se zašle potvrzení o jejím obdržení. Do 15 pracovních dnů od registrace žádosti orgán buď zajistí přístup k požadovanému dokumentu a zpřístupní jej

prostředcích, které může použít, zejména o soudním řízení proti orgánu nebo o možnosti podat stížnost veřejnému ochránci práv za podmínek uvedených v článcích 230 [ES] a 195 [ES].“

8. Krom toho podle čl. 2 prvního a druhého pododstavce přílohy rozhodnutí Komise 2001/937/ES, ESUO, Euratom ze dne 5. prosince 2001, kterým se mění její jednací řád [4], se veškeré žádosti o přístup k dokumentu zasílají poštou, faxem nebo elektronickou poštou Generálnímu sekretariátu Komise, příslušnému generálnímu ředitelství nebo útvaru. Komise kromě jiného odpovídá na původní i potvrzující žádosti o přístup do 15 pracovních dnů ode dne zaevidování žádosti. V případě složitých nebo obsáhlých žádostí může být tato lhůta prodloužena o 15 pracovních dní. Každé prodloužení lhůty musí být odůvodněno a předem sděleno žadateli.

9. Pokud jde o vyřizování původních žádostí, článek 3 přílohy rozhodnutí 2001/937 stanoví, že žadatel je informován o vyřízení své žádosti buď generálním ředitelem, nebo vedoucím příslušného útvaru, nebo ředitelem určeným k tomuto účelu v generálním sekretariátu, nebo úředníkem, který byl k tomuto účely určen. Krom toho toto ustanovení stanoví, že v každé i jen částečně zamítavé odpovědi je žadatel informován o právu předložit do 15 pracovních dnů od jejího obdržení potvrzující žádost Generálnímu sekretariátu Komise.

10. Pokud jde o vyřizování potvrzujících žádostí, článek 4 přílohy rozhodnutí 2001/937 stanoví, že pravomoc rozhodovat o potvrzujících žádostech je přenesena na generálního tajemníka, kterému je při přípravě rozhodnutí nápomocno příslušné generální ředitelství nebo útvar. Toto ustanovení rovněž stanoví, že generální tajemník rozhoduje po obdržení souhlasu právní služby. Rozhodnutí se sděluje žadateli písemně, případně elektronickými prostředky, a informuje jej o jeho právu podat opravný prostředek k Soudu nebo podat stížnost evropskému veřejnému ochránci práv.

B – *Právní úprava Společenství o stížnostech u Evropského veřejného ochránce práv*

11. Článek 195 odst. 1 druhý pododstavec ES stanoví:

„V souladu se svými povinnostmi provádí veřejný ochránce práv šetření, která považuje

4 — Úř. věst. L 345, s. 94; Zvl. vyd. 01/03, s. 408.

za opodstatněná, a to z vlastního podnětu nebo na základě stížností předložených mu přímo nebo prostřednictvím člena Evropského parlamentu, pokud tvrzené skutečnosti nejsou nebo nebyly předmětem soudního řízení. Jestliže veřejný ochránce práv zjistí nesprávný úřední postup, postoupí věc dotyčnému orgánu, který má lhůtu tří měsíců na to, aby mu sdělil své stanovisko. Poté předá Evropskému parlamentu a dotyčnému orgánu zprávu. Osobu podávající stížnost informuje o výsledku tohoto šetření."

12. V souladu s čl. 2 odst. 6 rozhodnutí Evropského parlamentu 94/262/ESUO, ES, Euratom ze dne 9. března 1994 o pravidlech a obecných podmínkách pro výkon funkce veřejného ochránce práv [5], ve znění rozhodnutí Evropského parlamentu č. 2002/262/ES, ESUO, Euratom ze dne 14. března 2002 [6] (dále jen „rozhodnutí 94/262"), stížnostmi podanými veřejnému ochránci práv není dotčen běh lhůt k podání opravných prostředků v soudních nebo správních řízeních. Odstavec 7 téhož článku stanoví, že musí-li veřejný ochránce práv z důvodů probíhajícího či ukončeného soudního řízení v téže věci prohlásit nějakou stížnost za nepřípustnou nebo ukončit její zkoumání, výsledky šetření, které případně již provedl, se odkládají.

5 — Úř. věst. L 113, s. 15; Zvl. vyd. 01/01, s. 283.
6 — Úř. věst. L 92, s. 13; Zvl. vyd. 01/04, s. 38.

13. Článek 6 rozhodnutí Evropského veřejného ochránce práv ze dne 8. července 2002, kterým se přijímají prováděcí předpisy k rozhodnutí 94/262, ve znění ze dne 5. dubna 2004 (dále jen „prováděcí předpisy"), nazvaný „Smírná řešení", stanoví:

„6.1. Pokud veřejný ochránce práv zjistí nesprávný úřední postup, usiluje ve spolupráci s dotyčným orgánem pokud možno o smírné řešení, aby pochybení napravil a uspokojil stěžovatele.

6.2. Pokud veřejný ochránce práv usoudí, že tato spolupráce byla úspěšná, uzavře případ odůvodněným rozhodnutím. O tomto rozhodnutí informuje stěžovatele a dotyčný orgán.

6.3. Pokud veřejný ochránce práv usoudí, že smírné řešení není možné, nebo nepodaří-li se k němu dospět, případ buď uzavře odůvodněným rozhodnutím, které může obsahovat kritickou poznámku, nebo vypracuje zprávu s návrhy doporučení."

14. Článek 8 rozhodnutí Evropského veřejného ochránce práv ze dne 8. července 2002, ve znění ze dne 5. dubna 2004, nazvaný „Zprávy a doporučení“, uvádí:

„8.1. Veřejný ochránce práv vypracuje zprávu s návrhy doporučení dotyčnému orgánu, pokud má za to, že:

a) je možné, aby dotyčný orgán napravil daný nesprávný úřední postup; nebo

b) daný případ nesprávného úředního postupu má obecné důsledky.

8.2 Veřejný ochránce práv zašle kopii své zprávy a návrhy doporučení dotyčnému orgánu a stěžovateli.

8.3 Dotyčný orgán zašle veřejnému ochránci práv podrobné stanovisko do tří měsíců. Podrobné stanovisko může obsahovat přijetí rozhodnutí veřejného ochránce práv a popis opatření přijatých s cílem uplatnit navrhovaná doporučení.

8.4 Pokud veřejný ochránce práv nepovažuje podrobné stanovisko za uspokojivé, může vypracovat zvláštní zprávu pro Evropský parlament o případu nesprávného úředního postupu. Zpráva může obsahovat doporučení. Veřejný ochránce práv zašle kopii zprávy dotyčnému orgánu a stěžovateli.“

III – Skutečnosti předcházející sporu, návrhová žádání účastnic řízení a řízení před Soudním dvorem

15. V roce 1998 navrhovatelka podepsala s Komisí smlouvu LIEN 97-2011 s cílem spolufinancování programu lékařské pomoci, který organizovala v Kazachstánu.

16. Poté, co Komise jednostranně ukončila smlouvu LIEN 97-2011 a požádala o vrácení vyplacených částek, proti nimž navrhovatelka podala dne 7. března 2002 stížnost u veřejného ochránce práv, požádala navrhovatelka dne 9. března 2002 o přístup k dokumentům týkajícím se této smlouvy.

17. Dne 8. července 2002 zaslala Komise navrhovatelce seznam dokumentů obsažených ve čtyřech spisech. Na základě ustanovení čl. 4 odst. 3 nařízení č. 1049/2001 Komise zamítla žádost navrhovatelky, pokud jde o některé dokumenty obsažené v prvních třech spisech a o všechny dokumenty obsažené ve čtvrtém spisu.

18. Dopisem ze dne 11. července 2002 navrhovatelka požádala předsedu Komise o úplný přístup k dokumentům týkajícím se smlouvy LIEN 97-2011.

19. Dne 26. července zaslala Komise navrhovatelce odpověď, která odkazovala na dopis ze dne 8. července 2002.

20. Dne 26. srpna 2002 navrhovatelka nahlédla do spisů, s jejichž zpřístupněním Komise souhlasila.

21. V březnu 2003 veřejný ochránce práv uzavřel stížnost navrhovatelky podanou dne 7. března 2002 s tím, že odkázal na jednostranné ukončení této smlouvy Komisí a na její žádost o vrácení vyplacených částek. Dospěl zejména k závěru, že bylo patrně nalezeno smírné řešení mezi Komisí a navrhovatelkou.

22. Na začátku října 2003 však Komise a navrhovatelka konstatovaly, že nedospěly k takovému smírnému řešení.

23. Dne 6. října 2003 navrhovatelka podala k veřejnému ochránci práv stížnost, v níž napadla skutečnost, že jí Komise neposkytla úplný přístup k dokumentům týkajícím se smlouvy LIEN 97-2011.

24. Dne 15. července 2004 veřejný ochránce práv zaslal Komisi návrh doporučení, v němž konstatoval, že Komise nevyřídila správně žádost o úplný přístup k dokumentům týkajícím se smlouvy LIEN 97-2011 předloženou navrhovatelkou a vyzval ji, aby tuto žádost znovu přezkoumala. Krom toho Komisi doporučil zpřístupnit tyto dokumenty, není-li schopna prokázat, že přístup k nim spadá pod výjimku stanovenou v nařízení č. 1049/2001.

25. Dne 12. října 2004 zaslala Komise veřejnému ochránci práv podrobné stanovisko, ve kterém ho informovala o přijetí jím navrhovaného doporučení a o novém přezkoumání žádosti o přístupu k dokumentům týkajícím se

smlouvy LIEN 97-2011 předložené navrhovatelkou. Avšak i přes toto nové přezkoumání, Komise trvala na tom, že navrhovatelce neumožní přístup k dokumentům, ke kterým už dříve odmítla přístup, s výjimkou pěti, které byly přiloženy ke stanovisku v kopii.

26. Dne 14. prosince 2004 veřejný ochránce práv přijal konečné rozhodnutí o stížnosti navrhovatelky podané dne 6. října 2003. Veřejný ochránce práv učinil kritickou poznámku ohledně správní praxe Komise v projednávané věci. V tomto ohledu konstatoval, že skutečnost, že Komise neuvedla dostatečné důvody pro odůvodnění svého zamítnutí povolit navrhovatelce přístup k řadě dokumentů týkajících se smlouvy LIEN 97-2011, představuje případ nesprávného úředního postupu. Nicméně jelikož měl za to, že Evropský parlament nemůže přijmout opatření na podporu jeho postoje a postoje navrhovatelky v projednávané věci, veřejný ochránce práv nepovažoval za nezbytné zaslat Parlamentu zvláštní zprávu a rozhodl, že řízení o stížnosti navrhovatelky bude ukončeno.

27. Dne 22. prosince 2004 navrhovatelka, vycházejíc ze závěrů veřejného ochránce práv v jeho rozhodnutí ze dne 14. prosince 2004, podala u Komise žádost o úplný přístup k dokumentům týkajícím se smlouvy LIEN 97-2011.

28. Dne 14. února 2005 v odpovědi na tuto žádost ředitel ředitelství „Podpora operací" v rámci Úřadu pro spolupráci EuropeAid zaslal advokátovi navrhovatelky dopis, ve kterém uvedl, že Komise nezamýšlí poté, co zaujala stanovisko k rozhodnutí veřejného ochránce práv ze dne 14. prosince 2004, zpřístupnit dokumenty, které spadají pod výjimky stanovené nařízením č. 1049/2001, kromě dokumentů už zpřístupněných dne 26. srpna 2002, jakož i pěti dokumentů připojených k podrobnému stanovisku ze dne 12. října 2004, jehož obsah už byl navrhovatelce sdělen.

29. Dne 11. dubna 2005 podala navrhovatelka žalobu k Soudu, ve které se domáhá zrušení údajného rozhodnutí obsaženého v dopise Komise ze dne 14. února 2005.

30. Soud měl v napadeném rozsudku za to, že dopis ze dne 14. února 2005 je aktem, který pouze potvrzuje rozhodnutí ze dne 26. července 2002, které nabylo právní moci ve vztahu k navrhovatelce, a žaloba proti tomuto aktu tudíž musí být prohlášena za nepřípustnou. V tomto ohledu Soud zejména odmítl tvrzení navrhovatelky, že závěry veřejného ochránce práv v rozhodnutí ze dne 14. prosince 2004 a vývoj a výsledky vyšetřování, které bylo uskutečněno během vyřizování stížnosti navrhovatelky, jsou novými

skutečnostmi, které umožňují nový běh lhůty pro podání žaloby. Konstatoval rovněž, že údajnému rozhodnutí obsaženému v dopise ze dne 14. února 2005 nepředcházelo nové přezkoumání situace navrhovatelky.

31. Podpůrně se Soud domníval, že i za předpokladu, že dopis ze dne 14. února 2005 není aktem, který pouze potvrzuje rozhodnutí ze dne 26. července 2002, žaloba podaná navrhovatelkou proti tomuto aktu je předčasná, protože akt byl pouze odpovědí na původní žádost ve smyslu čl. 7 odst. 1 nařízení č. 1049/2001, na základě kterého měla navrhovatelka podat potvrzující žádost ve smyslu čl. 7 odst. 2 tohoto nařízení.

32. Soud tedy prohlásil žalobu za nepřípustnou a uložil navrhovatelce náhradu nákladů řízení.

33. Podáním došlým kanceláři Soudního dvora dne 7. srpna 2008 navrhovatelka podala kasační opravný prostředek proti napadenému rozsudku. Navrhuje, aby Soudní dvůr zrušil napadený rozsudek, zrušil rozhodnutí obsažené v dopise ze dne 14. února 2005 a s konečnou platností rozhodl ve věci samé, jakož i uložil Komisi náhradu veškerých nákladů řízení. Podpůrně se navrhovatelka domáhá, aby Soudní dvůr vrátil věc k Soudu.

34. Komise ve své kasační odpovědi navrhuje, aby Soudní dvůr kasační opravný prostředek zamítl jako zčásti nepřípustný a zčásti neopodstatněný a uložil navrhovatelce náhradu nákladů řízení.

35. Soudní dvůr vyslechl navrhovatelku a Komisi na jednání konaném dne 30. června 2009. Za účelem jednání byly strany vyzvány, aby se soustředily především na důsledky nepoučení o opravných prostředcích upraveného v čl. 8 odst. 1 nařízení č. 1049/2001 v rozhodnutí zamítajícím žádost o přístup k dokumentům, a zvláště na otázku, zda lhůty pro podání opravného prostředku začnou u takového rozhodnutí běžet, jakož i na otázku, zda je v rámci nařízení č. 1049/2001 použitelná judikatura týkající se nepřípustnosti žaloby na neplatnost podané proti čistě potvrzujícímu aktu, který nebyl předtím ve lhůtě napaden.

IV – Právní analýza

A – *Úvodní úvahy*

36. Navrhovatelka se na podporu svých návrhových žádání na zrušení napadeného rozsudku dovolává tří důvodů kasačního opravného prostředku vycházejících z nesprávné právní kvalifikace dopisu ze dne 26. července 2002 jakožto aktu, který obsahuje

rozhodnutí napadnutelné žalobou, z nesprávné právní kvalifikace dopisu ze dne 14. února 2005 jakožto aktu, který je čistě potvrzujícím aktem, a z nesprávného výkladu čl. 7 odst. 2 nařízení č. 1049/2001.

37. Je třeba uvést, že první dva důvody kasačního opravného prostředku, kterých se navrhovatelka dovolává na podporu svých návrhových žádání, jsou namířeny proti posouzení provedenému Soudem, podle kterého akt napadený v řízení v prvním stupni je aktem, který pouze potvrzuje rozhodnutí obsažené v dopise ze dne 26. července 2002.

38. Naopak třetí důvod kasačního opravného prostředku se vztahuje na posouzení provedené „podpůrně" Soudem, který konstatoval předčasný charakter žaloby, a založené na zcela opačném předpokladu oproti závěru jeho primární analýzy, a to že akt napadený v prvním stupni není čistě potvrzujícím aktem.

39. Spíše než podpůrně byla tato druhá část odůvodnění Soudem provedena jasně jako alternativa pro případ, že, jak se domnívá navrhovatelka, napadený akt nemohl být kvalifikován jako čistě potvrzující akt.

40. Přestože na použití takového postupu nelze nazírat naprosto nekriticky, zejména protože je z něj patrné určité váhání soudu rozhodujícího ve věci samé, pokud jde o správnou právní kvalifikaci aktu Společenství, není tento postup sám o sobě dostatečným důvodem k prohlášení napadeného rozsudku za neplatný, zvláště pokud, stejně jako v projednávané věci, se druhá část odůvodnění soudu snaží přímo vyrovnat s argumentací, kterou navrhovatelka uvedla na podporu přípustnosti své žaloby v prvním stupni.

41. Pokud jde o projednávanou věc, Komise ve své kasační odpovědi správně uvedla, že i za předpokladu, že primárně provedené posouzení Soudem musí být odmítnuto, aby mohl kasační opravný prostředek vést ke zrušení napadeného rozsudku a Soudní dvůr mohl konstatovat přípustnost žaloby v prvním stupni, musí soud rozhodující o kasačním opravném prostředku vyhovět třetímu důvodu kasačního opravného prostředku.

42. Naopak pokud by třetí důvod kasačního opravného prostředku musel být zamítnut, Soudní dvůr by mohl pouze dospět k závěru, že zjištění nepřípustnosti žaloby v prvním stupni by nezávisle na osudu prvních dvou důvodů kasačního opravného prostředku bylo opodstatněné.

43. Proto se domnívám, že v první řadě je třeba přezkoumat třetí důvod kasačního opravného prostředku. Pouze za předpokladu, že tomuto důvodu kasačního opravného prostředku bude nutno vyhovět, bude Soud muset ověřit opodstatněnost alespoň jednoho z ostatních dvou důvodů kasačního opravného prostředku.

44. Již zde nicméně uvedu, že třetí důvod kasačního opravného prostředku by podle mého názoru měl být odmítnut, což by tudíž vyvolalo zamítnutí kasačního opravného prostředku. Přezkoumám tudíž první a druhý důvod kasačního opravného prostředku pouze podpůrně.

B – *K třetímu důvodu kasačního opravného prostředku vycházejícímu z nesprávného výkladu čl. 7 odst. 2 nařízení č. 1049/2001*

1. Argumentace účastníků řízení

45. Navrhovatelka nejprve uvádí, že posouzení provedená v bodech 105 až 108 napadeného rozsudku utvrzují pozici, kterou hájila v prvním stupni, podle které žádost o přístup k dokumentům podaná dne 22. prosince 2004 měla být považována za první žádost podle čl. 7 odst. 1 nařízení č. 1049/2001, která je zcela novou a v tomto směru s ní měla nakládat Komise. Nicméně navrhovatelka nerozumí tomu, jak mohl Soud v bodech 109 a 110 napadeného rozsudku usoudit, že odpověď obsažená v napadeném aktu je původní odpovědí, proti které navrhovatelka měla podat potvrzující žádost ve smyslu čl. 7 odst. 2 nařízení č. 1049/2001 a nikoliv přímo žalobu k Soudu podle článku 230 ES. Podle názoru navrhovatelky bylo zejména s ohledem na jasnou a konečnou odpověď obsaženou v dopise ze dne 14. února 2005 neúčelné po ní vyžadovat podání nové potvrzující žádosti ke Komisi, což by vedlo pouze ke ztrátě času a k dodatečným výdajům na právního zástupce. Podle jejího názoru navíc čl. 7 odst. 2 nařízení č. 1049/2001 stanoví fakultativní pravidlo a s přihlédnutím k okolnostem projednávané věci už nebyla povinna podat novou potvrzující žádost. Krom toho navrhovatelka Soudu vytýká, že se dopustil procesního pochybení tím, že odmítl její návrh na doplnění zprávy z jednání ze dne 1. února 2007, kterým chtěla doplnit, že ustanovení čl. 7 odst. 2 nařízení č. 1049/2001 je fakultativního charakteru.

46. Komise navrhuje, aby tento důvod kasačního opravného prostředku byl zamítnut, přičemž zdůrazňuje, že jednak navrhovatelka přiznala, že nepodala potvrzující žádost ve smyslu nařízení č. 1049/2001, a jednak že původní odpověď ve smyslu čl. 7 odst. 1 tohoto nařízení není napadnutelným aktem.

2. Posouzení

47. Úvodem je třeba poznamenat, jak už jsem uvedl, že odůvodnění provedené Soudem v bodech 103 až 110 napadeného rozsudku je založeno na předpokladu, podle kterého akt napadený v prvním stupni (dopis ze dne 14. února 2005) nebyl aktem, který pouze potvrzuje rozhodnutí obsažené v dopise ze dne 26. července 2002, jak ostatně tvrdila navrhovatelka. Navrhovatelka totiž před Soudem tvrdila (a pokračovala v tom před Soudním dvorem v rámci projednávaného kasačního opravného prostředku), že žádost o přístup k dokumentům týkajícím se smlouvy LIEN 97-2011, kterou předložila Komisi dne 22. prosince 2004, byla původní (zcela novou) žádostí ve smyslu čl. 7 odst. 1 nařízení č. 1049/2001 [7].

48. Je třeba uvést, že jak v řízení v prvním stupni, tak v rámci řízení o kasačním opravném prostředku navrhovatelka zřejmě nezakládala své tvrzení na prostém odmítnutí relevance judikatury Soudu týkající se nepřípustnosti žaloby namířené proti čistě potvrzujícímu aktu, který předtím nebyl napaden ve lhůtě stanovené právním předpisem *v kontextu nařízení č. 1049/2001*. Naopak navrhovatelka patrně spíše připouští použitelnost takové judikatury v rámci nařízení č. 1049/2001, přičemž však tvrdí, že napadený akt nemohl být s *ohledem na okolnosti projednávaného případu* kvalifikován jako akt, který *pouze* potvrzuje rozhodnutí obsažené v dopise ze dne 26. července 2002.

49. V bodech 103 až 110 napadeného rozsudku Soud nerozhodl o konkrétních důvodech, které vedly navrhovatelku k tvrzení, že napadený akt není aktem, který pouze potvrzuje rozhodnutí obsažené v dopise ze dne 26. července 2002, avšak omezil se na předpoklad, že tomu tak bylo, aby přezkoumal, zda napadený akt mohl nicméně být předmětem žaloby, jak tvrdila navrhovatelka. Tento přístup se mi sám o sobě nezdá být neplatný, neboť soud rozhodující ve věci samé není povinen rozhodnout o všech skutečnostech sporu, nýbrž pouze o těch, které jsou nezbytné k jeho vyřešení, s ohledem zejména na argumentaci stran a řádný výkon spravedlnosti [8].

50. V návaznosti na to je třeba připomenout, že Soud ve svém posouzení v bodech 105 až 110 napadeného rozsudku v zásadě konsta-

7 — Přestože v odpovědi na písemnou otázku, která byla zaslána navrhovatelce podle článku 54a jednacího řádu Soudního dvora, se navrhovatelka zdá „připravena“ na to, že Soudní dvůr bude považovat žádost ze dne 22. prosince 2004 za potvrzující žádost, tato odpověď kromě toho, že je útržkovitá a v rozporu s argumentací navrhovatelky na podporu třetího důvodu kasačního opravného prostředku, byla zformulována pouze pro případ, že „by byla užitečná pro výkon spravedlnosti“ a „podpůrně“, aniž by byla při jednání znovu opakována. Za těchto podmínek se zdá obtížné na tuto odpověď nahlížet jako na argument vyjádřený byť jen na podporu projednávaného důvodu kasačního opravného prostředku.

8 — Soudní dvůr v této souvislosti uznal, že Soud může ve sporu rozhodnout ve věci samé, aniž by rozhodl o námitce nepřípustnosti, pokud je žaloba v každém případě neopodstatněná (viz rozsudek ze dne 26. února 2002, Rada v. Boehringer (C-23/00 P, Recueil, s. I-1873, bod 52), postup, který Soudní dvůr sám také používá (viz rozsudek ze dne 23. března 2004, Francie v. Komise (C-233/02, Recueil, s. I-2759, bod 26).

toval, že žaloba na zrušení napadeného aktu byla podána předčasně, neboť šlo pouze o přípravný akt ke konečnému aktu, který bude vydán.

51. V tomto ohledu z judikatury vyplývá, že pokud jde o akty nebo rozhodnutí, která jsou vypracována v několika fázích, zejména během interního řízení, jsou v zásadě za napadnutelný akt považována jen ta opatření, která vyjadřují konečné stanovisko orgánu na konci tohoto řízení, nikoliv mezitímní opatření, jejichž cílem je příprava konečného rozhodnutí [9].

52. Naproti tomu forma, v níž je akt nebo rozhodnutí přijato, je pro přípustnost žaloby na neplatnost v zásadě nerozhodná, neboť kvalifikace napadnutelného aktu záleží na obsahu těchto aktů, jakož i na úmyslu jeho autorů [10].

53. Pokud jde o správní řízení o přístupu k dokumentům, které je upraveno nařízením č. 1049/2001, to probíhá ve dvou po sobě následujících fázích v souladu s články 7 a 8 tohoto nařízení [11].

54. Jmenovaný článek 7 upravuje vyřizování původních žádostí. Odpověď na takovou žádost obsahující úplné nebo částečné zamítnutí přístupu k požadovaným dokumentům (nebo nezodpovězení ve lhůtě stanovené článkem 7 nařízení č. 1049/2001) může být předmětem potvrzující žádosti, kterou chce docílit *přezkoumání stanoviska* orgánu. Článek 8 nařízení č. 1049/2001 stanoví, že úplné nebo částečné odepření (výslovné či mlčky) přístupu k požadovaným dokumentům v potvrzující žádosti opravňuje žadatele zahájit soudní řízení proti orgánu za podmínek stanovených v článku 230 ES.

55. Z toho plyne, jak Soud právem konstatoval v bodě 104 napadeného rozsudku, že pouze odpověď na potvrzující žádost může mít právní účinky, jimiž by mohly být dotčeny zájmy žadatele, a tudíž být předmětem žaloby na neplatnost ve smyslu článku 230 ES.

56. Toto posouzení není vyvráceno tvrzením navrhovatelky, podle kterého čl. 7 odst. 2 nařízení č. 1049/2001 stanoví prostou možnost podat potvrzující žádost. Ačkoli je

9 — Viz zejména rozsudky ze dne 11. listopadu 1981, IBM v. Komise (60/81, Recueil, s. 2639, bod 10), ze dne 22. června 2000, Nizozemsko v. Komise (C-147/96, Recueil, s. I-4723, bod 27), a ze dne 17. července 2008, Athinaïki Techniki v. Komise (C-521/06 P, Sb. rozh. s. I-5829, bod 42).

10 — Viz v tomto smyslu výše uvedený rozsudek Athinaïki Techniki v. Komise (body 42 a 43).

11 — Viz také třináctý bod odůvodnění nařízení č. 1049/2001.

totiž pravdivé tvrzení, že nařízení č. 1049/2001 nezamýšlelo uložit každému žadateli povinnost podat potvrzující žádost, čímž je zachována jeho možnost zpochybnit v rámci správního řízení „stanovisko" orgánu v jeho odpovědi na původní žádost, toto nařízení naopak jasně podmiňuje přípustnost žaloby na neplatnost podle článku 230 ES vyčerpáním dvoufázového správního řízení.

57. Krom toho, a přestože to navrhovatelka jasně neříká, ze znění napadeného aktu a úmyslu autora vyplývá, že Soud v bodě 109 napadeného rozsudku správně považoval tento akt za odpověď na původní žádost ve smyslu čl. 7 odst. 1 nařízení č. 1049/2001. Mimoto, ačkoli Soudnímu dvoru v rámci kasačního opravného prostředku nepřísluší provádět nové posouzení skutkového stavu, poukazuji na to, že navrhovatelka v rámci třetího důvodu kasačního opravného prostředku nijak nevytýká Soudu, že zkreslil skutečnosti, které mu byly předloženy.

58. Navrhovatelka ostatně nemůže tvrdit, aniž by v její argumentaci nenastal zjevný rozpor, že Soud (na základě návrhu Komise) správně považoval žádost předloženou dne 22. prosince 2004 za zcela novou žádost o přístup k dokumentům týkajícím se smlouvy LIEN 97-2011 podle čl. 7 odst. 1 nařízení č. 1049/2001 a současně, že má právo vyhnout se procesním požadavkům stanoveným tímto nařízením z důvodu, že by jinak plýtvala časem a vznikly by jí dodatečné výdaje na právního zástupce. Krom toho jestliže, jak tvrdí navrhovatelka, měla žádost ze dne 22. prosince 2004 být považována za zcela novou žádost, skutkové okolnosti předcházející této žádosti mají malý význam pro účely přezkoumání opodstatněnosti její argumentace na podporu tohoto důvodu kasačního opravného prostředku.

59. Navíc je třeba uvést, že žádost ze dne 22. prosince 2004 byla zaslána Komisi právním zástupcem navrhovatelky, a že akt napadený v prvním stupni mu byl přímo oznámen. Jakožto odborník v oboru právo měl právní zástupce přijmout všechna nezbytná opatření, aby navrhovatelka před podáním žaloby na neplatnost splnila všechny požadavky správního řízení podle ustanovení nařízení č. 1049/2001. V této souvislosti rovněž nelze důvodně tvrdit, jak se nechal slyšet zástupce navrhovatelky během jednání Soudního dvora, že procesní pravidla stanovená nařízením č. 1049/2001 jsou nejasná a jejich výklad je obtížný.

60. Mám tedy za to, že Soud v bodě 110 zcela správně rozhodl, že kdyby akt napadený v prvním stupni nebyl čistě potvrzujícím

aktem, byl by odpovědí na původní žádost ve smyslu čl. 7 odst. 1 nařízení č. 1049/2001, která nemohla být předmětem žaloby na neplatnost ve smyslu článku 230 ES.

61. Pokud jde o argumentaci navrhovatelky přednesenou „navíc“, postačí poukázat na to, že navrhovatelka nevysvětluje, jak by údajné procesní pochybení učiněné Soudem mohlo ovlivnit výrok napadeného rozsudku. Ostatně navrhovatelka v bodě 20 svého kasačního opravného prostředku výslovně připouští, že její dopis zaslaný Soudu, ve kterém vyjadřuje svoji žádost, aby byl ve zprávě z jednání zohledněn argument, že ustanovení čl. 7 odst. 2 nařízení č. 1049/2001 je fakultativního charakteru, byl připojen ke spisu v řízení v prvním stupni. Dotčený argument byl tedy Soudem zohledněn, jak ostatně implicitně potvrzují závěry v bodě 109 napadeného rozsudku, které se v zásadě týkají povinnosti dodržovat dvoufázové správní řízení stanovené články 7 a 8 nařízení č. 1049/2001, předtím, než je podána žaloba na neplatnost ve smyslu článku 230 ES.

62. Navrhuji tedy, aby třetí důvod kasačního opravného prostředku byl zamítnut.

63. Za těchto podmínek je první bod výroku napadeného rozsudku, který prohlašuje žalobu v prvním stupni za nepřípustnou, podle mého názoru odůvodněný, a proto již není třeba zkoumat první a druhý důvod kasačního opravného prostředku.

64. Tyto dva důvody kasačního opravného prostředku posoudím pouze podpůrně pro případ, že by Soudní dvůr nesouhlasil s návrhem, který jsem formuloval výše.

C – Podpůrné posouzení prvního a druhého důvodu kasačního opravného prostředku vycházejících z nesprávné právní kvalifikace dopisu ze dne 26. července 2000 jakožto aktu, který obsahuje rozhodnutí napadnutelné žalobou, a z nesprávné právní kvalifikace dopisu ze dne 14. února 2005 jakožto čistě potvrzujícího aktu

1. K prvnímu důvodu kasačního opravného prostředku vycházejícímu z nesprávné právní kvalifikace dopisu ze dne 26. července 2002 jakožto aktu, který obsahuje rozhodnutí napadnutelné žalobou.

a) Argumentace účastnic řízení

65. Podle navrhovatelky Soud nesprávně kvalifikoval dopis ze dne 26. července 2002

jako odpověď na potvrzující žádost podle článku 8 nařízení č. 1049/2001, která může být předmětem žaloby na neplatnost smyslena základě článku 230 ES. Kdyby totiž Soud neopomenul poukázat na to, že dopis ze dne 26. července 2002 nebyl v souladu s podstatnými formálními náležitostmi, způsobilo by to neplatnost nebo právní neexistenci rozhodnutí obsaženého v tomto dopise. V tomto ohledu navrhovatelka upozorňuje na to, že dopis ze dne 26. července 2002 nebyl v rozporu s článkem 4 přílohy rozhodnutí 2001/937 přijat generálním sekretariátem Komise a v rozporu s čl. 8 odst. 1 nařízení č. 1049/2001 neuvádí důvody ani neobsahuje poučení o dostupných opravných prostředcích.

66. Komise nejprve zpochybňuje přípustnost prvního bodu kasačního opravného prostředku, neboť navrhovatelka neupřesňuje kritizované body rozsudku, jehož zrušení žádá, a zdá se, že alespoň v určitých ohledech vytýká Soudu pochybení ve zjištění a posouzení skutkového stavu, což je otázka, která nepodléhá přezkumu Soudního dvora v rámci kasačního opravného prostředku.

67. Ve věci samé, pokud se důvod kasačního opravného prostředku omezuje na nesprávnou právní kvalifikaci dopisu ze dne 26. července 2002, Komise odmítá argumentaci navrhovatelky. Zaprvé je Komise toho názoru, že pokud by vady, na které poukázala navrhovatelka, byly porušením podstatných formálních náležitostí, v žádném případě by nevedly k tomu, že by Soud prohlásil rozhodnutí ze dne 26. července 2002 za neexistující, ale nanejvýš by způsobily jeho protiprávnost, a tudíž jeho napadnutelný charakter. Právě proto, aby uplatnila tento napadnutelný charakter, měla navrhovatelka možnost podat žalobu proti tomuto rozhodnutí, kterou nevyužila. Zadruhé se Komise domnívá, že i kdyby dopis ze dne 26. července 2002 právně neexistoval, po uplynutí lhůty patnácti dnů by i tak bylo v souladu s čl. 8 odst. 3 nařízení č. 1049/2001 přijato negativní rozhodnutí, proti kterému by navrhovatelka mohla podat žalobu na neplatnost. Pokud by tedy Soud chybně konstatoval existenci platného explicitního rozhodnutí, dopis ze dne 14. února 2005 by nicméně stále musel být považován za akt, který pouze (implicitně) potvrzuje negativní rozhodnutí, které navrhovatelka měla ve lhůtě napadnout.

b) Posouzení

68. Není nutné, aby se Soudní dvůr podrobněji věnoval pochybnostem Komise, pokud jde o přípustnost předloženého žalobního prostředku.

69. Přes poněkud nejasné argumenty navrhovatelky přednesené na podporu tohoto důvodu kasačního opravného prostředku totiž navrhovatelka podle mého názoru dostatečně právně identifikuje závěry v bodech 79

až 81 napadeného rozsudku, podle kterých je rozhodnutí ze dne 26. července 2002 aktem, který nepříznivě zasahuje do právního postavení žalobkyně, proti kterému může být podána žaloba na neplatnost, který se stal pravomocným a byl stižen vadou spočívající v nesprávném právním posouzení. Krom toho oproti tomu, co uvádí Komise, nespočívá předpoklad, na němž se zakládá kritika navrhovatelky, ve zpochybnění posouzení skutkového stavu provedeného Soudem, ale v neúplném přezkumu skutkových okolností před ním přednesených. Soud Společenství přitom už ve fázi kasačního opravného prostředku přijal jako přípustný důvod kasačního opravného prostředku vycházející z toho, že soud rozhodující ve věci samé neúplně přezkoumal skutečnosti [12]. *A fortiori* by tomu tak mělo být stejně u argumentu přednesené na podporu tvrzení právní povahy.

70. Pokud jde o věc samou, první důvod kasačního opravného prostředku může být obtížnější, než se na začátku zdálo.

71. Údajné nepřihlédnutí Soudu k chybějícímu odůvodnění v dopisu ze dne 26. července 2002 tvrzenému navrhovatelkou by mělo být snadno prohlášeno za irelevantní. Je totiž třeba konstatovat, že Soud v bodě 78 napadeného rozsudku, v bodě, který navrhovatelka nenapadá, judikoval, že ze samotného znění tohoto dopisu, který výslovně odkazuje na dopis ze dne 8. července 2002, vyplývá, že Komise jasně naznačila navrhovatelce, že už se nechce vracet ke své původní odpovědi. Navrhovatelka tedy nemůže tvrdit, že Soud nevzal v úvahu údajný nedostatek odůvodnění dopisu ze dne 26. července 2002. Naopak přezkoumal, zda zamítnutí obsažené v dopise ze dne 26. července 2002 bylo odůvodněno, a zdůraznil, že tento dopis alespoň souhrnně popisuje důvody, které vedly Komisi k úplnému odmítnutí přístupu navrhovatelky ke spisu týkajícímu se smlouvy LIEN 97-2011.

72. Naopak pokud jde o dvě další vady, kterými trpí rozhodnutí ze dne 26. července 2002, je nesporné jednak to, že toto rozhodnutí nebylo přijato příslušným orgánem určeným podle článku 4 přílohy rozhodnutí 2001/937, a to generálním tajemníkem Komise, ani neobsahovalo popis dostupných opravných prostředků v rozporu s povinností, která orgánu vůči žadateli vyplývá z čl. 8 odst. 1 nařízení č. 1049/2001, a jednak to, že Soud nepřezkoumal tyto vady.

73. V této fázi by se kontrola Soudního dvora mohla omezit na ověření, zda za předpokladu, že Soud přezkoumal obě vady, kterými trpí rozhodnutí ze dne 26. července 2002, z toho vyvodil důsledek, že toto rozhodnutí je zbaveno „právní účinnosti“ v tom smyslu, že

12 — Rozsudky Soudního dvora ze dne 15. října 2002, Limburgse Vinyl Maatschappij a další v. Komise (C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P až C-252/99 P a C-254/99 P, Recueil, s. I-8375, body 392 až 406), jakož i rozsudek Soudu ze dne 19. září 2008, Chassagne v. Komise (T-253/06 P, bod 57).

musí být považováno za neplatné a neexistující, jak tvrdí navrhovatelka.

74. Zdá se mi však, že je třeba podrobněji přezkoumat důvod kasačního opravného prostředku vzhledem k výtce adresované Soudu, že nepřezkoumal některé skutečnosti, o kterých je tvrzeno, že před ním byly přesto předneseny.

75. Navrhuji tudíž především ověřit, zda byl Soud povinen přezkoumat obě vady, kterými je stiženo rozhodnutí ze dne 26. července 2002 a které navrhovatelka popsala ve svém kasačním opravním prostředku.

i) K povinnosti zohlednit nedostatek příslušnosti autora rozhodnutí ze dne 26. července 2002

76. Pokud jde o nedostatek příslušnosti autora rozhodnutí ze dne 26. července 2002, je nesporné, že tato námitka nebyla před Soudem vznesena.

77. Vyvstává tedy otázka, zda Soud měl takovou vadu projednat i bez návrhu.

78. Jak už jsem uvedl v bodech 102 až 109 svého stanoviska předneseného ve věci, v níž byl vydán rozsudek Common Market Fertilizers v. Komise [13], důvod vycházející z nedostatku příslušnosti autora právního aktu *v zásadě* musí být projednán i bez návrhu soudem Společenství [14] jakožto nepominutelná podmínka řízení. Podle mého názoru totiž takový důvod *v zásadě* splňuje obě základní kritéria uvedená generálním advokátem Jacobsem v bodech 141 a 142 jeho stanoviska předneseného ve věci, v níž byl vydán rozsudek Salzgitter v. Komise [15], která umožňují posoudit:

– „zda porušené pravidlo směřuje k dosažení základního cíle v právním řádu Společenství a zda hraje významnou úlohu při dosahování tohoto cíle“ a

– „zda porušené pravidlo bylo stanoveno v zájmu třetích osob nebo veřejnosti obecně, a nikoliv pouze v zájmu bezprostředně dotčených osob“ [16].

13 — Rozsudek ze dne 13. září 2007 (C-443/05 P, Sb. rozh. s. I-7209).

14 — Viz v tomto smyslu rozsudky ze dne 10. května 1960, Německo v. Vysoký úřad (19/58, Recueil, s. 469, s. 488); ze dne 30. září 1982, Amylum v. Rada (108/81, Recueil, s. 3107, bod 28), jakož i ze dne 13. července 2000, Salzgitter v. Komise (C-210/98 P, Recueil, s. I-5843, body 56 a 57).

15 — Výše uvedený rozsudek.

16 — Jak už jsem uvedl ve svém stanovisku předneseném ve výše uvedené věci Common Market Fertilizers v. Komise, na rozdíl od generálního advokáta Jacobse se nedomnívám, že podmínka zjevnosti porušení práva Společenství se týká kvalifikace důvodu kasačního opravného prostředku coby nepominutelná podmínka řízení. Tato podmínka spíše předchází povinnosti soudu Společenství projednat tento důvod i bez návrhu.

79. Pravidla o příslušnosti směřují bezpochyby k dosažení základního cíle (nebo hodnoty) v právním řádu Společenství, a sice institucionální rovnováhy, a jsou obecně přijímána v zájmu veřejnosti.

80. To však nemění nic na tom, že i když důvod vycházející z nedostatku příslušnosti autora právního aktu musí být *v zásadě* projednán i bez návrhu, správnější by se zdálo posuzovat případ kasuistickým způsobem – to znamená odkazem na zvláštní pravidlo o příslušnosti, o kterém se předpokládá, že bylo porušeno – jestliže jsou splněna obě výše uvedená kritéria, včetně kritéria týkajícího se významné úlohy pravidla při dosahování dotčeného cíle nebo základní hodnoty [17].

81. Právě v tomto ohledu se mi zdá, že pravidlo porušené v projednávané věci, tedy čl. 4 odst. 1 přílohy rozhodnutí 2001/937, podle kterého je pravomoc rozhodovat o potvrzujících žádostech o přístup k dokumentům přenesena na generální sekretariát, se výrazně nepodílí na zachování institucionální rovnováhy. Toto pravidlo nadto spadá mezi vnitřní správní opatření Komise v souladu s právním základem, na kterém je založeno, to znamená s článkem 14 jednacího řádu Komise ve verzi, která platila v okamžiku přijetí rozhodnutí ze dne 26. července 2002 [18]. Nemyslím si tedy, že porušení takového pravidla patří mezi otázky, které soud Společenství *musí* projednat i bez návrhu.

82. Z toho podle mého názoru plyne, že se Soud nedopustil nesprávného právního posouzení, když bez návrhu neprojednal nedostatek příslušnosti autora rozhodnutí ze dne 26. července 2002.

ii) K povinnosti vzít v úvahu neexistenci poučení o opravných prostředcích během přijímání rozhodnutí ze dne 26. července 2002

83. Je třeba připomenout, že přestože Soudní dvůr v usneseních Guérin automobiles v. Komise [19] rozhodl, že neexistuje žádná

17 — Viz k tomuto bodu rozsudek ze dne 14. prosince 1988, Hecq v. Komise (280/87, Recueil, s. 6433, bod 12), ve kterém Soudní dvůr odmítl i bez návrhu přezkoumat pravomoc vedoucího oddělení přijímat rozhodnutí týkající se vedení vůči úředníkovi.

18 — Článek 14 jednacího řádu Komise, který vstoupil v planost dne 1. ledna 2001 (Úř. věst. 2000, L 308, s. 26) stanovil, že „za podmínky dodržení zásady sborové odpovědnosti může Komise přenést na generální ředitele nebo vedoucí útvarů pravomoc přijmout řídící nebo správní opatření jejím jménem a v mezích a za podmínek, jež stanoví".

19 — Usnesení ze dne 5. března 1999 (C-153/98 P, Recueil, s. I-1441, bod 15, a C-154/98 P, Recueil, s. I-1451, bod 15). Viz též v tomto smyslu usnesení ze dne 7. prosince 2004, Internationaler Hilfsfonds v. Komise (C-521/03 P, bod 44).

obecná povinnost správních orgánů Společenství informovat právní subjekty o dostupných opravných prostředcích, tento závěr je nicméně podřízen podmínce „neexistence výslovného ustanovení práva Společenství“.

84. Pokud jde o přístup veřejnosti k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise, čl. 8 odst. 1 nařízení č. 1049/2001 výslovně ukládá dotčenému orgánu, který částečně nebo úplně odpírá přístup, aby „informoval žadatele o opravných prostředcích, které může použít, zejména o soudním řízení proti orgánu nebo o možnosti podat stížnost veřejnému ochránci práv za podmínek uvedených v článcích 230 [ES] a 195 [ES]“.

85. V projednávané věci, jak už jsem uvedl, bylo tedy povinností Komise informovat navrhovatelku o dostupných opravných prostředcích proti rozhodnutí ze dne 26. července 2002 během jeho přijímání [20].

86. Jak vyplývá z písemností předložených Soudu a jak Komise připustila ve své kasační odpovědi [21], navrhovatelka skutečně přednesla argument, byť jen stručně v rámci přezkumu přípustnosti její žaloby na neplatnost Soudem, že nebyla poučena o dostupných opravných prostředcích proti rozhodnutí ze dne 26. července 2002.

87. Je pravda, že podle judikatury nemusí Soud detailně odpovědět na každý argument přednesený stranou sporu, aby svůj rozsudek dostatečně právně odůvodnil [22].

88. Nicméně s ohledem na požadavky stanovené v čl. 8 odst. 1 nařízení č. 1049/2001, které Soudu musely být známy, a s ohledem na jasné opomenutí ze strany Komise informovat navrhovatelku o opravných prostředcích během přijímání rozhodnutí ze dne 26. července 2002, navrhovatelka chtěla tím, že poukázala na vadu tohoto rozhodnutí,

20 — Otázka, zda poučení musí být uvedeno v odůvodnění samotného rozhodnutí nebo v oznámení rozhodnutí, není rozhodující a každopádně není upravena nařízením č. 1049/2001. Naopak je třeba, aby informace o opravných prostředcích byla sdělena v okamžiku částečného nebo úplného odepření přístupu k požadovaným dokumentům.

21 — Viz bod 4 (s. 4) vyjádření navrhovatelky k námitce nepřípustnosti vznesené Komisí před Soudem a poznámka pod čarou č. 2 (s. 4) kasační odpovědi před Soudním dvorem.

22 — Viz v tomto smyslu zejména rozsudky ze dne 6. března 2001, Connolly v. Komise (C-274/99 P, Recueil, s. I-1611, bod 121); ze dne 11. září 2003, Belgie v. Komise (C-197/99 P, Recueil, s. I-8461, bod 81), jakož i ze dne 9. září 2008, FIAMM a FIAMM Technologies a další v. Rada a Komise (C-120/06 P a C-121/06 P, Sb. rozh. s. I-6513, bod 91).

dosáhnout toho, aby Soud přezkoumal následky, které toto opomenutí mohlo mít na přípustnost u něj podané žaloby – připomínám, že tato přípustnost byla ostatně zpochybněna Komisí.

89. Jak však upřesním dále v tomto stanovisku, tento přezkum měl zejména přimět Soud k tomu, aby se zabýval případnou neuplatnitelností lhůt pro podání opravného prostředku.

90. Soud tedy tím, že se nezabýval chybějícím poučením o opravných prostředcích, které přicházely proti rozhodnutí ze dne 26. července 2002 v úvahu, jak ho o to žádala navrhovatelka, a tudíž nezkoumal následky, které tato vada mohla způsobit při přijímání rozhodnutí založeného na čl. 8 odst. 1 nařízení č. 1049/2001, podle mého názoru přinejmenším nedostatečně [23] odůvodnil závěr, ke kterému dospěl v napadeném rozsudku, podle kterého rozhodnutí ze dne 26. července 2002 je napadnutelným aktem, který se stal konečným v okamžiku podání žaloby proti aktu přijatému dne 14. února 2005.

91. Nezdá se mi, že nesprávné právní posouzení povinnosti odůvodnění, které jsem právě zdůraznil, může být napraveno Soudním dvorem v rámci kasačního opravného prostředku, protože kontrola, kterou má Soudní dvůr vykonávat v projednávané věci, se netýká pouze čistě právních důvodů, ale také, alespoň částečně, posouzení skutkového stavu, který nebyl Soudem přezkoumán [24].

92. Z toho vyplývá, že napadený rozsudek by měl být částečně zrušen, a to v rozsahu, v němž prohlašuje za nepřípustnou žalobu podanou navrhovatelkou z důvodu, že byla podána proti čistě potvrzujícímu aktu přijatému dne 26. července 2002.

93. Pokud by Soudní dvůr byl stejného názoru, nebylo by už třeba rozhodovat o druhém důvodu kasačního opravného prostředku, neboť by nemohl vést ke zrušení tohoto rozsudku ve větším rozsahu, než jaký jsem právě navrhl [25].

23 — Připomínám, že Soudní dvůr už konstatoval, že nedostatečné odůvodnění může či dokonce musí být soudem Společenství projednáno i bez návrhu (viz zejména rozsudek ze dne 2. dubna 1998, Komise v. Sytraval a Brink's France (C-367/95 P, Recueil, s. I-1719, bod 67 a citovaná judikatura).

24 — Viz v tomto ohledu rozsudky ze dne 9. září 2003, Kik v. OHIM (C-361/01 P, Recueil, s. I-8283, bod 101); ze dne 30. září 2003, Biret International v. Rada (C-93/02 P, Recueil, s. I-10497, bod 60), a Biret a Cie v. Rada (C-94/02 P, Recueil, s. I-10565, bod 63); ze dne 21. října 2004, KWS Saat v. OHIM (C-447/02 P, Sb. rozh. s. I-10107, body 46 až 51) a ze dne 30. dubna 2009, CAS Succhi di Frutta v. Komise (C-497/06 P, body 57 až 67). Viz rovněž k možnosti nahrazení odůvodnění bod 179 stanoviska generálního advokáta Légera ve věci, v níž byl vydán rozsudek ze dne 12. listopadu 1996, Ojha v. Komise (C-294/95 P, Recueil, s. I-5863).

25 — Viz obdobně rozsudek ze dne 3. července 2003, Chronopost a další v. Ufex a další (C-83/01 P, C-93/01 P a C-94/01 P, Recueil, s. I-6993, bod 43).

94. Postačilo by tedy, aby Soudní dvůr rozhodl o opodstatněnosti třetího důvodu kasačního opravného prostředku namířeného proti posouzení Soudu učiněnému „podpůrně“ nebo přesněji alternativně, podle kterého v zásadě i za předpokladu, že dopis ze dne 14. února 2005 není čistě potvrzujícím aktem, byla žaloba na neplatnost podaná navrhovatelkou každopádně předčasná. Pouze vyhovění třetímu důvodu kasačního opravného prostředku by totiž mohlo vést k úplnému zrušení napadeného rozsudku.

95. Jak už jsem však uvedl výše, třetí důvod kasačního opravného prostředku se mi zdá nutné zamítnout.

96. Tudíž i za předpokladu, že Soudní dvůr přezkoumá první důvod kasačního opravného prostředku a usoudí, že rozsudek Soudu musí být částečně zrušen, nebude nutné rozhodovat o druhém důvodu kasačního opravného prostředku.

97. V této fázi je mimoto důležité upřesnit, že i kdyby se Soudní dvůr rozhodl vyhovět prvnímu a třetímu důvodu kasačního opravného prostředku a bude mít za to, že může rozhodnout o přípustnosti žaloby na neplatnost v prvním stupni, nelze toto podle mého názoru dovodit z argumentů navrhovatelky vycházejících z neexistence nebo neplatnosti rozhodnutí ze dne 26. července 2002 či dokonce z případné skutečnosti, že vůči ní nelze uplatnit lhůty pro podání žaloby.

98. Zaprvé, pokud jde o uváděnou neexistenci rozhodnutí ze dne 26. července 2002, je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury aktům orgánů Společenství v zásadě svědčí presumpce legality, a tudíž zakládají právní účinky, přestože jsou stiženy vadami, tak dlouho, dokud nejsou zrušeny nebo vzaty zpět [26].

99. Výjimkou z této zásady jsou akty stižené vadou, jejíž závažnost je tak zjevná, že nemůže být strpěna v právním řádu Společenství, a tyto akty musí být pokládány za akty bez právního účinku, dokonce i dočasného, musí tedy být považovány za právně nicotné. Tato výjimka směřuje k zachování rovnováhy mezi dvěma základními, ale někdy si vzájemně odporujícími požadavky, jež musí právní řád splňovat, a sice mezi stabilitou právních vztahů a dodržováním legality [27].

26 — Rozsudky ze dne 26. února 1987, Consorzio Cooperative d'Abruzzo v. Komise (15/85, Recueil, s. 1005, bod 10); ze dne 15. června 1994, Komise v. BASF a další (C-137/92 P, Recueil, s. I-2555, bod 48); ze dne 8. července 1999, Chemie Linz v. Komise (C-245/92 P, Recueil, s. I-4643, bod 93), jakož i ze dne 5. října 2004, Komise v. Řecko (C-475/01, Sb. rozh. s. I-8923, bod 18).

27 — Výše uvedené rozsudky Komise v. BASF a další (bod 49); Chemie Linz v. Komise (bod 94), jakož i Komise v. Řecko (bod 19).

100. Závažnost následků, které jsou spojeny se zjištěním nicotnosti aktu orgánů Evropského společenství, předpokládá, že z důvodů právní jistoty je toto zjištění vyhrazeno jen pro skutečně zcela krajní případy [28].

101. Soudní dvůr proto odmítl považovat za právně nicotná taková rozhodnutí, která byla stižena vadami spočívajícími v chybějící autentifikaci aktu nebo v tom, že ho vydal k tomu nepříslušný orgán [29].

102. V projednávané věci se mi vady dopisu ze dne 26. července 2002 spočívající v chybějícím poučení o opravných prostředcích nezdají ve světle judikatury, která byla připomenuta, být zjevně natolik závažné, že nemohou být strpěny v právním řádu Společenství do té míry, že by způsobily právní nicotnost tohoto dopisu.

103. Naproti tomu zadruhé, jak správně tvrdí Komise, tuto vadu bylo možné napadnout v rámci žaloby na neplatnost podle článku 230 ES podané proti rozhodnutí obsaženému v dopise ze dne 26. července 2002 z důvodu porušení čl. 8 odst. 1 nařízení č. 1049/2001.

104. Je nicméně nesporné, že navrhovatelka nevyužila této možnosti proti tomuto dopisu nikoliv z důvodu, že nevěděla o sporných opravných prostředcích, které měly být zmíněny během přijetí rozhodnutí ze dne 26. července 2002 v souladu s čl. 8 odst. 1 nařízení č. 1049/2001, ale v zásadě z důvodu účelnosti, jak navrhovatelka poprvé uvedla v bodě 10 svého kasačního opravného prostředku [30].

105. Krom toho i kdyby uváděná vada mohla sama o sobě způsobit neplatnost rozhodnutí ze dne 26. července 2002 [31], soud Společenství by nicméně nemohl toto rozhodnutí prohlásit za neplatné v rámci žaloby podané pouze proti dopisu ze dne 14. února 2005, aniž by nevzal v úvahu rozsah sporu.

28 — Výše uvedené rozsudky Komise v. BASF a další (bod 50); Chemie Linz v. Komise (bod 95), jakož i Komise v. Řecko (bod 20).

29 — Viz k tomuto výše uvedené rozsudky Komise v. BASF a další (body 48 až 53), jakož i rozsudek ze dne 30. ledna 2002, Itálie v. Komise (C-107/99, Recueil, s. I-1091, bod 45).

30 — Navrhovatelka totiž k tomuto bodu uvádí, že „se domnívala, že šetření provedené veřejným ochráncem práv přinese lepší a rychlejší výsledky než řízení před Soudem v Lucemburku, které je ze zkušenosti dlouhé“.

31 — Připomínám, že článek 231 ES stanoví, že je-li žaloba opodstatněná, Soudní dvůr prohlásí napadený akt za neplatný od počátku.

106. Konečně zatřetí si ani nemyslím, že v projednávané věci může být konstatován další následek nepoučení o opravných prostředcích během přijímání rozhodnutí ze dne 26. července 2002, a to neuplatnitelnost lhůt pro podání opravného prostředku.

107. Obecně je pravda, že vnitrostátní právní řády některých členských států postihují nepoučení o opravných prostředcích na straně správních orgánů nikoliv nezákonností dotčeného rozhodnutí, ale neuplatnitelností lhůt pro podání opravného prostředku v soudním řízení vůči správním aktům [32]. Obecně toto řešení umožňuje vnitrostátnímu soudu vyhnout se prekluzi žaloby, pokud správní orgány nedodržely informační povinnost o opravných prostředcích, kterou měly vůči adresátovi aktu. Tento postih je v zásadě výslovně stanoven zákonem nebo obecným právním aktem, ale může být také dovozen soudy.

108. Přitom může být namítáno, že v právu Společenství ani Smlouva o ES ani nařízení č. 1049/2001 výslovně nesvěřily soudům Společenství pravomoc postihovat nepoučení o opravných prostředcích přípustných proti rozhodnutí, kterým je odepřen přístup k dokumentům, neuplatnitelností lhůt pro podání opravného prostředku vůči adresátovi aktu.

109. Nicméně se mi zdá, že takové svěření pravomocí může být vyvozeno ze systému opravných prostředků stanovených Smlouvou o ES, zvláště z pravomoci svěřené Soudnímu dvoru podle článku 230 ES a z požadavků stanovených v čl. 8 odst. 1 nařízení č. 1049/2001. Připustit, že soud Společenství může konstatovat neuplatnitelnost lhůt pro podání opravného prostředku, pokud správní orgán Společenství neinformoval adresáta aktu o dostupných opravných prostředcích proti rozhodnutí, kterým je odepřen přístup k dokumentům, totiž znamená dát jednotlivci možnost přezkumu legality jednání orgánů Společenství v této oblasti tím, že je mu zaručeno právo obrátit se na soud.

110. V konečném výsledku by se tedy nejednalo o svěření dodatečné pravomoci soudu Společenství, ale o umožnění soudu Společenství plně vykonávat kontrolu legality aktů přijatých orgány Společenství v rámci použití nařízení č. 1049/2001.

111. Během jednání před Soudním dvorem Komise argumentovala ve vztahu ke zjištění neuplatnitelnosti lhůt pro podání opravného prostředku tím, že podle čl. 8 odst. 3 nařízení

32 — Aniž bych chtěl jmenovat všechny, neuplatnitelnost lhůt pro podání opravného prostředku je připuštěna v právu německém, belgickém, dánském, španělském, estonském, finském, francouzském, řeckém, italském, lucemburském, nizozemském, polském a portugalském.

č. 1049/2001 skutečnost, že na potvrzující žádost není odpovězeno v předepsané lhůtě, znamená implicitní zamítavé rozhodnutí, ke kterému začíná běžet lhůta pro podání opravného prostředku. Avšak vzhledem k tomu, že implicitní negativní rozhodnutí ze své podstaty neobsahuje žádné poučení o opravných prostředcích, nebylo by podle Komise namístě z toho vyvozovat, že lhůty pro podání opravných prostředků nejsou nikdy uplatnitelné vůči adresátovi aktu.

112. Přestože tomuto argumentu nechybí přesvědčivost a je logický, mám pochybnosti o tom, zda obecným důsledkem, který je z něj nutno vyvodit, je, jak také tvrdí Komise během jednání, že poučení o opravných prostředcích, které mají správní orgány poskytnout podle čl. 8 odst. 1 nařízení č. 1049/2001, může být považováno za pouhé informační připomenutí relevantních ustanovení Smlouvy o ES a nepoučení nemůže být sankcionováno.

113. Ve správních předpisech některých členských států, jako jsou Francouzská republika a Italská republika, které znají právní fenomén, podle kterého nečinnost správního orgánu po určené lhůtě znamená zamítnutí žádosti, tato situace netvoří nepřekonatelnou překážku zavedení ustanovení, které ukládají správním orgánům povinnost uvést opravné prostředky v soudním řízení při přijímaní *explicitního* zamítavého individuálního rozhodnutí a sankcionovat toto nepoučení neuplatnitelností lhůt pro podání opravného prostředku.

114. V projednávané věci však bylo rozhodnutí ze dne 26. července 2002 explicitním rozhodnutím zamítajícím navrhovatelce zpřístupnění všech dokumentů týkajících se smlouvy LIEN 97-2011.

115. Pokud tedy podle mého názoru nic nebrání tomu, aby nepoučení o opravných prostředcích při přijetí rozhodnutí podle čl. 8 odst. 1 nařízení č. 1049/2001 bylo možno sankcionovat neuplatnitelností lhůt pro podání opravného prostředku, zůstává otázkou, zda by sankce měla být automatická, nebo posuzována případ od případu.

116. V tomto ohledu se mi zdá logické mít za to, že musí existovat domněnka, že v případě chybějícího poučení o opravných prostředcích, jak ho vyžaduje čl. 8 odst. 1 nařízení č. 1049/2001, žadatel nemohl uplatnit své právo podat opravný prostředek v předepsaných lhůtách. Taková domněnka se mi zdá být

v souladu s cíli nařízení č. 1049/2001, které spočívají v přiznání co největšího účinku právu na přístup k dokumentům a v usnadnění výkonu tohoto práva občany Evropské unie [33].

117. Nicméně jsem toho názoru, že tato domněnka by neměla být absolutní. Při projednávání soudem musí být možno se vyhnout neuplatnitelnosti lhůt pro podání opravného prostředku v závislosti na konkrétních okolnostech každého jednotlivého případu. Stupeň informovanosti žadatele nebo jeho jasně vyjádřený záměr, že se nebude dovolávat práva na podání žaloby, by měly být podle mého názoru relevantními prvky, jež je třeba zohlednit [34].

118. V projednávané věci, jak bylo uvedeno v bodě 104 tohoto stanoviska, po přijetí rozhodnutí ze dne 26. července 2002 se navrhovatelka rozhodla pro podání stížnosti u veřejného ochránce práv, což je mimosoudní opravný prostředek, jehož zmínění v každém rozhodnutí zamítajícím potvrzující žádost je rovněž povinné, a nikoli podání žaloby na neplatnost k Soudu z důvodů účelnosti, jak uvedla poprvé v bodě 10 svého kasačního opravného prostředku [35]. Navrhovatelka tedy byla plně informována o možnosti podat žalobu na neplatnost proti rozhodnutí ze dne 26. července 2002, kterou přesto nevyužila.

119. S ohledem na tyto úvahy mám za to, že žaloba v prvním stupni nemohla být prohlášena za přípustnou z důvodu, že by nepoučení o opravných prostředcích při přijímání rozhodnutí ze dne 26. července 2002 způsobilo nicotnost či neplatnost tohoto rozhodnutí nebo neuplatnitelnost lhůt pro podání opravného prostředku v soudním řízení.

120. S ohledem na výše uvedené úvahy by nebylo nezbytné rozhodnout o opodstatněnosti druhého důvodu kasačního opravného

33 — Taková domněnka samozřejmě znamená, že žalobce nemusí prokazovat eventuální omluvitelný omyl, který mu umožňuje odchýlit se od pravidel, kterými se řídí lhůty pro podání opravného prostředku. Tato domněnka mimoto rovněž znamená, že se rozhodnutí přijaté v rozporu s povinností uvést poučení o opravných prostředcích v zásadě nestalo konečným ve vztahu k žadateli. Za těchto podmínek má žadatel právo napadnout buď potvrzené rozhodnutí, nebo takzvaně potvrzující rozhodnutí, anebo obě tato rozhodnutí. Viz rozsudky ze dne 11. května 1989, Maurissen a Union syndicale v. Účetní dvůr (193/87 a 194/87, Recueil, s. 1045, 1075, bod 26), jakož i ze dne 18. prosince 2007, Weißenfels v. Parlament (C-135/06 P, Sb. rozh. s. I-12041, bod 54).

34 — To do jisté míry odpovídá tomu, když se spotřebitel vzdá toho, aby soud vyloučil použití zneužívající smluvní podmínky (viz k tomuto rozsudek ze dne 4. června 2009, Pannon GSM, C-243/08, Sb. rozh. s. I-4713, bod 33).

35 — Zdá se být sporné, zda navrhovatelka během oznámení rozhodnutí ze dne 26. července 2002 byla zastoupena právním zástupcem. Zatímco během jednání před Soudním dvorem právní zástupce navrhovatelky tvrdil, že ano, žádný dokument ze spisu toto tvrzení nedokládá, neboť korespondence byla v té době doručována přímo řediteli navrhovatelky.

prostředku. Přezkoumám nicméně pro všechny případy tento druhý důvod kasačního opravného prostředku.

2. K druhému důvodu kasačního opravného prostředku vycházejícímu z nesprávné právní kvalifikace dopisu ze dne 14. února 2005 jakožto čistě potvrzujícího aktu

a) Argumenty účastnic řízení

121. Zaprvé je navrhovatelka toho názoru, že Soud nesprávně odmítl uznat v bodech 87 až 92, jakož i v bodě 101 napadeného rozsudku, že závěry a výsledky vyšetřování, které bylo uskutečněno veřejným ochráncem práv, byly novými skutečnostmi, které by umožnily nový běh lhůty pro podání žaloby. Zadruhé se navrhovatelka domnívá, že vzhledem k obecnému chování Komise je nepochopitelné, že Soud v bodech 93 až 100 napadeného rozsudku rozhodl, že dopisu ze dne 14. února 2005 nepředcházelo nové přezkoumání situace navrhovatelky. Podle navrhovatelky přitom bylo zcela jasné, že Komise zkoumala její dopis ze dne 22. prosince 2004 jako zcela novou žádost o přístup ke spisu týkajícímu se smlouvy LIEN 97-2011 a že tento orgán k tomu chtěl po přezkoumání situace dát nezávislou a konečnou odpověď. Za těchto podmínek tedy dopis ze dne 14. února 2005 nemohl být posouzen jako akt, který pouze potvrzuje rozhodnutí ze dne 26. července 2002. Během jednání před Soudním dvorem navrhovatelka tvrdila, že v každém případě judikatura Soudního dvora týkající se nepřípustnosti žaloby podané proti aktu, který pouze potvrzuje předcházející akt, který nebyl napaden ve stanovených lhůtách, není relevantní v rámci použití ustanovení nařízení č. 1049/2001.

122. Komise odmítá kritiku namířenou proti posouzení podanému Soudem. Podle jejího názoru Soud v bodě 86 napadeného rozsudku právem rozhodl, že rozhodnutí veřejného ochránce práv, v němž byl zjištěn nesprávný úřední postup, nemůže zvrátit konečný charakter rozhodnutí přijatého Komisí dne 26. července 2002. Opačné řešení by bylo v rozporu se zásadou, že řízení o stížnosti probíhající před veřejným ochráncem práv nemá odkládací účinek na lhůty pro podání opravného prostředku. Toto řešení by rovněž opomíjelo nesoudní charakter řízení zahájeného před veřejným ochráncem práv a nemožnost výkonu jeho stanovisek. Pokud jde o kritérium neexistence nového přezkumu situace navrhovatelky, Komise se v odpověď na písemnou otázku položenou Soudním dvorem podle článku 54a jeho jednacího řádu v zásadě domnívá, že nejde o podmínku nezávislou na podmínce nové skutečnosti, která v projednávané věci chybí.

3. Posouzení

a) K použitelnosti judikatury týkající se nepřípustnosti žaloby podané proti aktu, který pouze potvrzuje předcházející akt, který nebyl napaden ve stanovených lhůtách, v kontextu nařízení č. 1049/2001

123. Podle ustálené judikatury mají lhůty pro podání žaloby podle článku 230 ES kogentní povahu a právní subjekty ani soud s nimi nemohou disponovat, jelikož byly stanoveny za účelem zajištění jasnosti a jistoty právních situací [36].

124. Krom toho podle judikatury je žaloba na neplatnost namířená proti rozhodnutí, které *pouze* potvrzuje předcházející rozhodnutí, které nebylo napadeno ve stanovených lhůtách, nepřípustná [37].

125. Soud použil tuto judikaturu v napadeném rozsudku a považoval dopis ze dne 14. února 2005, kterým byla zamítnuta žádost o úplný přístup ke spisu týkajícímu se smlouvy LIEN 97-2011, za akt, který pouze potvrzuje rozhodnutí ze dne 26. července 2002.

126. Soud nevznesl (alespoň ne výslovně) žádnou pochybnost o použitelnosti této judikatury v kontextu práva veřejnosti na přístup k dokumentům, jak je stanoveno v nařízení č. 1049/2001.

127. Jak už jsem zdůraznil v bodě 48 tohoto stanoviska, navrhovatelka ve svém kasačním opravném prostředku kritizuje Soud, že nesprávně použil judikaturu týkající se čistě potvrzujícího aktu, nikoli že Soud považoval tuto judikaturu za relevantní v rámci použití ustanovení nařízení č. 1049/2001.

128. Navrhovatelka sice namítá, že Soud odmítl posoudit žádost zaslanou dne 22. prosince 2004 jako zcela novou žádost, ačkoli ji za takovou považovala Komise ve své odpovědi ze dne 14. února 2005 [38].

36 — Viz k tomuto rozsudek ze dne 23. ledna 1997, Coen (C-246/95, Recueil, s. I-403, bod 21) a usnesení ze dne 8. prosince 2005, Campailla v. Komise (C-210/05 P, bod 28).

37 — Viz zejména rozsudky ze dne 25. října 1977, Metro SB-Großmärkte v. Komise (26/76, Recueil, s. 1875, bod 4); ze dne 15. prosince 1988, Irish Cement v. Komise (166/86 a 220/86, Recueil, s. 6473, bod 16); ze dne 11. ledna 1996, Zunis Holding a další v. Komise (C-480/93 P, Recueil, s. I-1, bod 14), jakož i ze dne 9. prosince 2004, Komise v. Greencore (C-123/03 P, Sb. rozh s. I-11647, bod 39).

38 — Jak už jsem uvedl, v posouzení provedeném alternativně v bodech 103 až 110 napadeného rozsudku (kritizovaném v rámci třetího kasačního opravného prostředku posuzovaném výše), Soud připustil, že žádost předložená dne 22. prosince 2004 byla zcela novou žádostí.

129. Toto tvrzení se však spíše podobá nové žádosti o posouzení skutkového stavu, která určitě nemůže být přezkoumána Soudním dvorem v rámci kasačního opravného prostředku [39], či dokonce výtce zkreslování důkazů Soudem, a nikoli žádosti, aby Soudní dvůr prověřil opodstatněnost použití judikatury týkající se čistě potvrzujícího aktu v rámci použití nařízení č. 1049/2001.

130. Krom toho teprve později, to znamená po otázkách položených Soudním dvorem pro účely jednání, navrhovatelka uplatnila nepoužitelnost judikatury týkající se čistě potvrzujícího aktu.

131. Lze z toho vyvozovat, že Soudnímu dvoru nebylo v projednávané věci předloženo nesprávné právní posouzení, kterého se měl dopustit Soud, když implicitně, avšak nevyhnutelně konstatoval, že judikatura týkající se čistě potvrzujícího aktu byla použitelná v rámci nařízení č. 1049/2001.

132. Je nicméně legitimní se zaprvé ptát, zda když Soud zejména musí rozhodnout otázku týkající se podmínek přípustnosti žaloby na neplatnost, buď na základě námitky nepřípustnosti, nebo když vykonává takový přezkum z úřední povinnosti [40], soud v prvním stupni nemusí povinně zohlednit všechna právní ustanovení použitelná na skutkové okolnosti jemu předložené, včetně případně těch, která by bránila případnému prohlášení nepřípustnosti této žaloby a zadruhé, zda Soudní dvůr musí z úřední povinnosti přihlédnout k tomu, že Soud nezohlednil právní ustanovení, kterými se musí řídit při rozhodování o přípustnosti žaloby na neplatnost.

133. Odpověď na první část otázky musí být podle mého názoru jasně kladná. V rámci svého úkolu *juris dictio* musí soud být schopen použít právní normy relevantní pro vyřešení sporu na skutečnosti, které jsou mu předneseny stranami. Jakmile je právní rámec sporu vymezen, soud má povinnost ho použít v plném rozsahu, neboť by jinak byl nucen založit své rozhodnutí na chybných právních úvahách. Takový požadavek slouží rovněž nestrannosti justice a jejímu řádnému výkonu, zvláště pokud musí soud ve věci samé přezkoumávat podmínky přípustnosti žaloby na neplatnost, které, jak již bylo uvedeno, mohou být ověřovány z úřední povinnosti.

39 — Viz zejména rozsudek ze dne 23. dubna 2009, AEPI v. Komise (C-425/07 P, Sb. rozh. s. I-3205, bod 44 a citovaná judikatura).

40 — V tomto ohledu Soud podle mého názoru správně zvažuje, zda otázka přípustnosti žaloby namířené proti čistě potvrzujícímu aktu může být vznesena z úřední povinnosti soudem ve věci samé (viz rozsudek Soudu ze dne 2. dubna 1998, Apostilidis v. Soudní dvůr (T-86/97, Recueil FP, s. I-A-167 a II-521, body 18 až 25).

134. Pokud jde o druhou otázku, domnívám se rovněž, že Soudní dvůr by neměl tolerovat zkreslování práva, které se vztahuje na podmínky přípustnosti žaloby na neplatnost; toto tvrzení podle mého mínění odpovídá kritériím uvedeným v bodě 78 tohoto stanoviska. Připustit takové zkreslení by vedlo k tomu, že by Soudní dvůr přijal zatížení svého vlastního rozsudku právními vadami způsobenými v prvním stupni, které vedly k prohlášení nepřípustnosti žaloby Soudem, zatímco *nehledě na další posouzení napadeného rozsudku* a vzhledem k následujícím úvahám zohlednění všech použitelných právních ustanovení by mělo vést k tomu, že žaloba na neplatnost bude považována za nepřípustnou [41].

135. Zohlednění všech ustanovení nařízení č. 1049/2001 mělo totiž vést Soud k odmítnutí námitky nepřípustnosti vznesené Komisí, která ji založila na judikatuře Soudního dvora týkající se čistě potvrzujícího aktu.

136. Podle mého názoru by k tomuto závěru Soud dospěl na základě čl. 4 odst. 7 ve spojení s čl. 6 odst. 1 *in fine* nařízení č. 1049/2001.

137. V tomto ohledu je třeba připomenout, že zaprvé čl. 4 odst. 7 nařízení č. 1049/2001 stanoví, že výjimky z přístupu k dokumentům orgánů se uplatňují jen po dobu, po kterou je ochrana odůvodněna obsahem dokumentu, nejdéle v zásadě po dobu třiceti let. Zadruhé podle čl. 6 odst. 1 *in fine* tohoto nařízení nemusí žadatel uvádět důvody žádosti.

138. Ze vzájemného spojení obou těchto článků vyplývá, že žádost o přístup k dokumentu může být podána kdykoliv během maximálně třiceti let, aby dotyčný orgán ověřil, zda i přes částečné nebo úplné zamítnutí první žádosti o přístup podmínky použití jedné z výjimek přístupu veřejnosti k danému dokumentu trvají, vzhledem k obsahu samotného dokumentu a aniž by žadatel musel svou žádost odůvodnit. Tento výklad zahrnuje taktéž situaci, kdy za použití nařízení č. 1049/2001 je žádost podána po předchozí shodné žádosti a aniž by se žadatel v této situaci musel dovolávat toho, že mezi odmítnutím první potvrzující žádosti a novou žádostí nastala nová skutečnost, aby případné soudní řízení zahájené proti zamítnutí této poslední žádosti bylo přípustné.

41 — Lze sice pochopit, že k důvodu kasačního opravného prostředku vycházejícímu ze zkreslení skutkových okolností Soudem nemůže soud, který rozhoduje o kasačním opravném prostředku, přihlédnout i bez návrhu, neboť zvláštní charakter přezkoumávání skutkových okolností tímto soudem má za cíl ochránit osoby přímo dotčené danými okolnostmi, naproti tomu u kontroly zkreslení práva se přirozeně zdá, že spadá do činnosti soudu, který rozhoduje o kasačním opravném prostředku, a má za cíl ochranu veřejného zájmu.

139. Jinými slovy, vzhledem k výše uvedeným ustanovením nařízení č. 1049/2001 mu skutečnost, že rozhodnutí, které odmítá udělit přístup k určitému dokumentu přijatému v určité chvíli, se stalo konečným vůči žadateli, mu nebrání podat novou žádost o přístup, která bude mít stejný předmět. Je tedy úkolem dotyčného orgánu ověřit, zda podmínky, za kterých byla původní žádost zamítnuta, stále trvají, ať už to žadatel požadoval či nikoliv. Nové rozhodnutí o zamítnutí, pokud bylo přijato v souladu s dvoufázovým řízením stanoveným nařízením č. 1049/2001, musí být možno napadnout před soudem Společenství. Takové rozhodnutí by totiž zajisté bylo potvrzujícím, ale nikoliv *čistě* potvrzujícím, neboť posouzení podmínek, za kterých byla žádost zamítnuta, bylo uskutečněno v jiném okamžiku než posouzení provedené během přijímání prvního rozhodnutí.

140. Vzhledem k tomu, že takový akt nemá čistě potvrzující charakter, neexistuje žádný požadavek právní jistoty, který by vedl soud Společenství k prohlášení, že lhůty pro podání opravného prostředku nebyly nedodrženy.

141. Naopak, bylo-li by judikaturu týkající se *čistě* potvrzujícího charakteru aktu třeba považovat za použitelnou v rámci nařízení č. 1049/2001, vedlo by to v konečném důsledku k pevnému vymezení důvodů, které jsou základem odepření přístupu k danému dokumentu, a bylo by to tudíž v rozporu s nezbytným dočasným charakterem výjimek ze zásady co možná nejširšího přístupu veřejnosti k dokumentům drženým orgány, jak je upravena v tomto nařízení.

142. Konečně je třeba poznamenat, že přístup, který byl popsán výše, nemá v úmyslu ponechat volný průchod případným zneužívajícím a opakovaným žádostem a žalobám. V tomto ohledu je nesporné, že právo Společenství netoleruje zneužívání svých ustanovení. Každopádně v projednávané věci žádná písemnost založená ve spisu ani v nejmenším nenasvědčuje zneužití ustanovení nařízení č. 1049/2001.

143. Soud tedy podle mého názoru rozhodl nesprávně, když vyhověl námitce nepřípustnosti Komise, vycházející z údajného čistě potvrzujícího charakteru napadeného aktu, a když uvedl, že judikatura Soudního dvora týkající se čistě potvrzujícího aktu byla v kontextu použití ustanovení nařízení č. 1049/2001 relevantní.

144. Za těchto podmínek a v rozsahu, v němž Soudní dvůr zkoumá druhý důvod kasačního opravného prostředku, je podle mého názoru třeba, aby částečně zrušil napadený rozsudek.

i) K použití judikatury týkající se nepřípustnosti žaloby podané proti aktu, který pouze potvrzuje předcházející akt, který nebyl napaden ve stanovených lhůtách, v projednávané věci

145. I kdyby se Soudní dvůr neřídil návrhem učiněným v předchozím bodě tohoto stanoviska, druhému důvodu kasačního opravného prostředku by mělo být podle mého názoru také vyhověno z důvodu, že Soud nesprávně kvalifikoval rozhodnutí veřejného ochránce práv, který shledal, že jde o případ nesprávného úředního postupu týkajícího se vyřízení žádosti o přístup k dokumentům v projednávané věci, tak, že se nejedná o nový podstatný prvek či novou podstatnou skutečnost ve smyslu judikatury týkající se aktu, který pouze potvrzuje předcházející akt, který nebyl napaden ve lhůtách stanovených pro soudní řízení [42].

146. V tomto ohledu bych chtěl nejdříve připomenout, že Soud proto, aby dospěl k závěru ohledně čistě potvrzujícího charakteru a tedy nenapadnutelnosti dopisu ze dne 14. února 2005, konstatoval jednak, že tento dopis neobsahuje žádný nový prvek ve vztahu k rozhodnutí ze dne 26. července 2002, a jednak, že mu nepředcházelo nové přezkoumání situace navrhovatelky, která je adresátem rozhodnutí ze dne 26. července 2002.

147. Soud vycházel z dvojího kritéria a odkazoval na svou vlastní judikaturu, jakož i na bod 18 rozsudku Soudního dvora Grasselli v. Komise [43].

148. Jak správně tvrdí Komise v odpovědi na písemnou otázku Soudního dvora a na rozdíl od toho, co rozhodl Soud v bodech 69 a 82 napadeného rozsudku, nezdá se mi, že by z „ustálené judikatury“ Soudního dvora vyplývalo, že neexistence nového přezkumu situace adresáta předcházejícího aktu byla samostatným kritériem, podle kterého lze určit, že jde o akt, který pouze potvrzuje předcházející rozhodnutí.

149. Určitě nezapomínám, že Soudní dvůr ve dvou nedávných usneseních potvrdil existenci dvou kumulativních podmínek, které jsou také připomenuty v bodech 69 a 82 napadeného rozsudku a jež určují čistě potvrzující

42 — Není pochyb o tom, že tato otázka, která spadá do kontroly právní kvalifikace skutkových okolností prováděné Soudem, je právní otázkou, která proto může jako taková být položena Soudnímu dvoru v rámci kasačního opravného prostředku. Viz v tomto ohledu rozsudky ze dne 19. října 1995, Rendo a další v. Komise (C-19/93 P, Recueil, s. I-3319, bod 26); ze dne 29. června 2000, Politi v. Evropská nadace pro vzdělávání (C-154/99 P, Recueil, s. I-5019, bod 11), jakož i ze dne 29. dubna 2004, Parlament v. Ripa di Meana a další (C-470/00 P, Recueil, s. I-4167, bod 41).

43 — Rozsudek ze dne 10. prosince 1980 (23/80, Recueil, s. 3709).

charakter aktu [44].

150. Avšak dle výrazně převažujícího trendu v judikatuře Soudního dvora – částečně citované v obou výše uvedených usneseních, včetně bodu 18 výše uvedeného rozsudku Grasselli v. Komise, citovaného v bodě 82 napadeného rozsudku – vyplývá, že čistě potvrzující charakter aktu je odvozen jen z neexistence nového prvku, nebo přesněji z neexistence nové podstatné skutečnosti ve vztahu k předcházejícímu aktu, který potvrzuje [45].

151. Naproti tomu neexistence nového přezkumu situace adresáta aktu neumožňuje určit, zda správní orgány upustily od nového přezkumu, protože se neobjevil žádný nový prvek nebo skutková okolnost mezi předcházejícím aktem a napadeným aktem, nebo naopak zda orgány upustily od nového přezkumu navzdory tomu, že by musely znovu přezkoumat dřívější pravomocné rozhodnutí právě z toho důvodu, že se objevil nový (podstatný) prvek.

152. Ostatně jediný relevantní rozsudek Soudního dvora, a to rozsudek Herpels v. Komise [46] – z kterého vycházela výše uvedená usnesení, aby potvrdila judikaturu Soudu, podle které neexistence nového přezkumu situace adresáta aktu je samostatným kritériem, které umožňuje určit čistě potvrzující charakter aktu – navzdory určité nejednoznačnosti jeho znění se rozsudek týkal *opačného* případu, totiž toho, zda přezkoumání situace navrhovatelky je konečné poté, co rozhodnutí přijaté správním orgánem bylo podstatně změněno tak, že napadený akt nemohl být považován za *pouhé* potvrzení tohoto rozhodnutí [47].

153. Zdá se mi ukvapené pouze z jednoho rozsudku Soudního dvora vyvozovat obecný závěr, podle kterého neexistence nového přezkumu situace adresáta aktu je relevantním kritériem umožňujícím určit, zda jde o čistě potvrzující akt.

154. Konečně právě jen výskyt nového prvku nebo (podstatných) skutkových okolností *opravňuje* k novému přezkoumání předcho-

44 — Výše uvedená usnesení Internationaler Hilfsfonds v. Komise (bod 47) a Campailla v. Komise (bod 23).

45 — Viz v tomto ohledu rozsudky ze dne 16. prosince 1964, Muller v. Komise (109/63 a 13/64, Recueil, s. 1293, 1316); ze dne 14. dubna 1970, Nebe v. Komise (24/69, Recueil, s. 145, bod 8); ze dne 8. května 1973, Gunnella v. Komise (33/72, Recueil, s. 475, body 10 a 11), jakož i ze dne 14. září 2006, Komise v. Fernández Gómez (C-417/05 P, Recueil, s. I-8481, bod 46). Viz také v bodě 1 stanoviska generálního advokáta Reischla předneseného ve věci, v níž byl vydán rozsudek ze dne 1. prosince 1983, Michael v. Komise (343/82, Recueil, s. 4023).

46 — Rozsudek ze dne 9. března 1978 (54/77, Recueil, s. 585).

47 — Výše uvedený rozsudek Herpels v. Komise (body 11 až 14).

zího pravomocného rozhodnutí správními orgány [48]. V tomto případě je logické, že legalita rozhodnutí přijatého na základě tohoto nového přezkoumání může být případně napadena u soudu Společenství navzdory tomu, že rozhodnutí zčásti nebo zcela potvrzuje předchozí rozhodnutí [49].

155. Podobně nedostatek nových prvků nebo skutkových okolností odůvodňuje neexistenci nového přezkumu předchozího pravomocného rozhodnutí. Ovšem za tohoto předpokladu neexistence nového prvku nebo skutkové okolnosti postačí pro konstatování nepřípustnosti žaloby podané proti aktu, který potvrzuje předchozí rozhodnutí.

156. Pokud totiž správní orgán provede nové přezkoumání, aniž by ho musel provést, neboť se nevyskytly nové prvky nebo skutkové okolnosti, žaloba proti aktu, který potvrzuje předchozí rozhodnutí, bude nepřípustná [50], protože tento akt pouze potvrzuje toto rozhodnutí.

157. Naopak pokud správní orgán odmítne znovu přezkoumat předchozí pravomocné rozhodnutí, ačkoli žádost o nové přezkoumání je správně založena na nových prvcích nebo nových skutečnostech, žaloba na neplatnost tohoto rozhodnutí bude přípustná [51].

158. Ve světle výrazně převažujícího trendu v judikatuře Soudního dvora, který jsem právě shrnul, se mi tudíž zdá, že neexistence nového přezkumu předchozího pravomocného rozhodnutí správním orgánem neumožňuje sama o sobě určit čistě potvrzující charakter později přijatého aktu.

159. V projednávané věci tudíž relevance kritiky vznesené navrhovatelkou proti posouzení Soudu týkajícímu se nepřezkoumání rozhodnutí ze dne 26. července 2002 zcela závisí na opodstatněnosti jejích výtek namířených proti zjištění Soudu, že se nevyskytly nové prvky.

48 — Viz rozsudky ze dne 22. března 1961, Snupat v. Vysoký úřad (42/59 a 49/59, Recueil, s. 101, 146); ze dne 17. června 1965, Müller v. Rady (43/64, Recueil, s. 499, 515); ze dne 30. května 1984, Aschermann a další v. Komise (326/82, Recueil, s. 2253, bod 13); ze dne 15. května 1985, Esly v. Komise (127/84, Recueil, s. 1437, bod 10); ze dne 7. května 1986, Barcella a další v. Komise (191/84, Recueil, s. 1541, bod 13); ze dne 10. července 1986, Trenti v. CES (153/85, Recueil, s. 2427, bod 11); ze dne 13. listopadu 1986, Becker v. Komise (232/85, Recueil, s. 3401, bod 8); ze dne 4. února 1987, Pressler Hoeft v. Účetní dvůr (302/85, Recueil, s. 513, bod 6); ze dne 8. března 1988, Brown v. Soudní dvůr (125/87, Recueil, s. 1619, bod 13); ze dne 11. ledna 2001, Martínez del Peral Cagigal v. Komise (C-459/98 P, Recueil, s. I-135, bod 45), jakož i usnesení ze dne 26. března 2003, Inpesca v. Komise (C-170/01 P, bod 72).

49 — Viz v tomto ohledu zejména rozsudek Soudu ze dne 7. února 2001, Inpesca v. Komise (T-186/98, Recueil, s. II-557, bod 48).

50 — Viz v tomto smyslu výše uvedený rozsudek Soudního dvora Trenti v. CES (body 13 a 14), jakož i výše uvedený rozsudek Soudu Inpesca v. Komise (bod 49).

51 — Viz výše uvedený rozsudek Muller v. Komise (s. 1316) a rozsudek ze dne 12. července 1973, Tontodonati v. Komise (28/72, Recueil, s. 779, body 3 až 5).

160. Jak už jsem zmínil a z důvodů uvedených níže musí být přijaty argumenty vznesené navrhovatelkou proti zjištění Soudu, podle kterého rozhodnutí veřejného ochránce práv, ve kterém zjistil nesprávný úřední postup ohledně přístupu k požadovaným dokumentům, není v této věci novým prvkem ve smyslu výše uvedené judikatury.

161. V tomto ohledu připomínám, že Soud proto, aby zamítl tvrzení navrhovatelky předložené v prvním stupni, se domníval, že usnesení vydaná ve věci Internationaler Hilfsfonds v. Komise [52] vylučovala takové posouzení rozhodnutí veřejného ochránce práv navzdory faktickým rozdílům mezi projednávanou věcí a tou, ve které byla vydána výše uvedená usnesení (body 84 a 85 napadeného rozsudku). Soud také v bodu 86 napadeného rozsudku rozhodl, že s ohledem na čl. 2 odst. 6 rozhodnutí 94/262, podle kterého podáním stížnosti veřejnému ochránci práv není dotčen běh lhůt k podání opravných prostředků v soudních nebo správních řízeních, a s ohledem na výše uvedené usnesení soudního dvora vyhlášené ve věci Internationaler Hilfsfonds v. Komise tyto rozdíly nemohly znamenat *a contrario*, že pokud veřejný ochránce práv konstatuje, že došlo k nesprávnému úřednímu postupu, není takové zjištění novým prvkem, a že žalobce, který nepodal žalobu proti původnímu rozhodnutí, tedy může obejít tyto lhůty.

162. Je třeba upozornit na to, že, jak vyplývá z judikatury, podmínka, aby skutková okolnost nebo prvek byl „nový“, je splněna, pokud se dotčená skutková okolnost nebo prvek objevil po přijetí předchozího pravomocného rozhodnutí [53].

163. V projednávané věci není pochyb o tom, že tomu tak bylo v případě rozhodnutí veřejného ochránce práv přijatého dne 14. prosince 2004.

164. Mám nicméně pochybnosti o tom, zda toto zjištění postačí Soudu k tomu, aby mohl popřít opodstatněnost odmítnutí skutečnosti, že se jedná o nové rozhodnutí. Kdyby tomu tak bylo, pak by se pochybení Soudu projevilo jako jasné zkreslení důkazních prostředků, jak ostatně prohlašuje i navrhovatelka.

165. Konkrétněji – i když přiznávám, že za cenu jistých výkladových obtíží – je posouzení Soudu založeno na tom, že do pojmu „nový“ je

52 — Výše uvedené usnesení Soudního dvora (bod 49) a usnesení Soudu ze dne 15. října 2003 (T-372/02 Recueil s. II-4389, bod 40).

53 — Viz zejména výše uvedené rozsudky Soudního dvora, Nebe v. Komise (bod 8) a ze dne 15. května 1985, Esly v. Komise (bod 11), jakož i Soudu, Inpesca v. Komise (bod 50).

implicitně, avšak nezbytně zahrnuto kritérium týkající se „podstatné“ nebo „dostatečně podstatné“ skutkové okolnosti nebo prvku, který by odůvodňoval nové přezkoumání předchozího pravomocného rozhodnutí správním orgánem, jak rovněž Soudní dvůr stanovil ve své judikatuře [54].

166. Tomuto kritériu zřejmě odpovídá skutková okolnost, která je způsobilá podstatně změnit situaci navrhovatelky v okamžiku podání původní žádosti ve věci, ve které bylo vydáno rozhodnutí, které se stalo pravomocným [55]. Je také podle mého názoru správné kvalifikovat jako „podstatnou“ nebo „dostatečně podstatnou“ skutečnost, která může podstatným způsobem změnit podmínky, kterými se řídí přijetí předchozího aktu, jehož nové přezkoumání je požadováno, jako zejména skutková okolnost, která vyvolává pochybnosti ohledně opodstatněnosti řešení přijatého v tomto aktu [56].

167. To je přesně případ rozhodnutí veřejného ochránce práv, jako toho ze dne 14. prosince 2004, v němž shledává, že jde o případ nesprávného úředního postupu ohledně vyřízení žádosti o přístup k dokumentům z důvodu, že správní orgán neuvedl dostatečné důvody způsobilé odůvodnit odepření přístupu k těmto dokumentům, v rozporu s nařízením č. 1049/2001.

168. Takový případ se samozřejmě liší od situace, ve které veřejný ochránce práv na základě stížnosti pouze potvrdí posouzení správního orgánu, což je situace, která byla na počátku výše uvedených usnesení Soudního dvora a Soudu ve věci Internationaler Hilfsfonds v. Komise.

169. Mimoto podle mého názoru na rozdíl od toho, co judikoval Soud, čl. 2 odst. 6 rozhodnutí 94/262 ani článek 195 ES nebrání tomu, aby rozhodnutí veřejného ochránce práv přijaté dne 14. prosince 2004 bylo kvalifikováno jako „nové podstatné skutkové okolnosti“.

170. Zaprvé totiž uznáním takové kvalifikace není zpochybněna skutečnost, že podání stížnosti veřejnému ochránci práv nemá odkládací účinek pro lhůty pro podání opravného prostředku v soudním řízení proti původnímu rozhodnutí, jak je stanoveno v čl. 2 odst. 6 rozhodnutí 94/262. Tyto lhůty stále běží proti původnímu rozhodnutí, jež se může vůči žadateli stát pravomocným buď tehdy, pokud veřejný ochránce práv nezjistí nesprávný úřední postup, nebo tehdy, když byl sice zjištěn nesprávný úřední postup, který

54 — Viz ke kategorii rozsudků, které výslovně odkazují na „novou podstatnou skutečnost“, výše uvedené rozsudky Becker v. Komise (bod 9), Trenti v. CES (bod 11) a Aschermann a další v. Komise (bod 13); výše uvedené usnesení Inpesca v. Komise (bod 72); k těm o „nové skutečnosti dostatečně (nebo velmi) podstatné“ výše uvedené rozsudky Muller v. Komise (bod 17) a Esly v. Komise (bod 12).

55 — Viz v tomto smyslu výše uvedený rozsudek Becker v. Komise (bod 11); výše uvedené usnesení Inpesca v. Komise (bod 73) a výše uvedený rozsudek Soudu Inpesca v. Komise (bod 51). Viz rovněž výše uvedený rozsudek Esly v. Komise (body 11 a 12).

56 — Viz rozsudky Soudu ze dne 15. září 1998, Hagleitner v. Komise (T-94/96, Recuil FP, s. I-A-489 a II-1467, body 31 a 32), jakož i ze dne 6. května 2009, M v. EMEA (T-12/08 P, bod 54).

však má pouze procesní charakter a nevznáší pochybnosti o opodstatněnosti řešení přijatého v předcházejícím aktu, který nebyl napaden ve lhůtách pro podání opravného prostředku v soudním řízení.

171. Lhůty pro podání opravného prostředku v soudním řízení by tedy začaly běžet znovu nikoli z důvodu podání stížnosti veřejnému ochránci práv, ale protože jeho rozhodnutí, ve kterém konstatuje nesprávný úřední postup, je novou podstatnou skutkovou okolností ve smyslu judikatury Soudního dvora.

172. Krom toho je sice pravda, že článek 195 ES neukládá orgánům, *vůči nimž byla namířena stížnost* podaná veřejnému ochránci práv, nově přezkoumat jejich stanoviska, avšak toto posouzení se netýká případu, kdy veřejný ochránce práv po šetření zjistí, že nesprávný úřední postup se týká opodstatněnosti řešení, ke kterému došel dotyčný orgán v pravomocném aktu, jehož přezkum je požadován.

173. Bylo by ostatně zbytečné hledat v textu, byť by to byla Smlouva o ES, původ povinnosti znovu přezkoumat pravomocný akt práva Společenství z důvodu výskytu nové podstatné skutkové okolnosti, která vyplývá z obecné zásady správního práva, jak na to správně poukázal Soud ve výše uvedeném rozsudku Inpesca v. Komise [57].

174. Přístup spočívající v tom, že rozhodnutí veřejného ochránce práv ze dne 14. prosince 2004 je považováno za novou podstatnou skutkovou okolnost odůvodňující nové přezkoumání předchozího pravomocného rozhodnutí správními orgány, se mi zdá dostatečný k tomu, aby byl zajištěn užitečný účinek zjištění veřejného ochránce práv o nesprávném úředním postupu při zachování prostoru pro uvážení orgánu. Jednak na rozdíl od toho, co Komise uvedla ve své kasační odpovědi, se mi totiž zdá, že orgán je více schopen pečlivě dodržovat požadavky řádné správy v oblasti přístupu k dokumentům, je si vědom možnosti žadatele požádat o nové přezkoumání zamítavého rozhodnutí v případě, že veřejný ochránce práv konstatuje existenci nesprávného úředního postupu. A jednak je zřejmé, že navzdory povinnosti nově přezkoumat opodstatněnost předchozího zamítavého rozhodnutí si orgán ponechá pravomoc nezpřístupnit požadovaný dokument na základě výjimek stanovených v článku 4 nařízení č. 1049/2001 [58].

175. Tyto důvody mě vedou k tomu se domnívat, že Soud měl neprávem za to, že

57 — Bod 54.

58 — Pro všechny případy je třeba připomenout, že závěry veřejného ochránce práv nezavazují jako takové soud Společenství, přestože mohou být indicií porušení zásady řádné správy. Viz rozsudek ze dne 25. října 2007, Komninou a další v. Komise (C-167/06 P, bod 44).

rozhodnutí veřejného ochránce práv ze dne 14. prosince 2004 nemůže být považováno za nový prvek ve smyslu nové podstatné skutkové okolnosti, který ospravedlňuje nové přezkoumání rozhodnutí obsaženého v dopise ze dne 26. července 2002, kterým byl navrhovatelce odepřen přístup k některým dokumentům týkajícím se smlouvy LIEN 97-2011.

176. Soud rovněž v bodech 93 až 100 napadeného rozsudku nesprávně rozhodl, že Komise znovu nepřezkoumala situaci navrhovatelky, a tím implicitně, avšak nevyhnutelně popřel povinnost Komise přezkoumat tuto situaci navzdory tomu, že se objevila nová podstatná okolnost mezi přijetím původního rozhodnutí a přijetím aktu, který byl napaden v prvním stupni, tedy rozhodnutím veřejného ochránce práv ze dne 14. prosince 2004, kterým konstatoval, že šlo o nesprávný úřední postup ohledně přístupu k dokumentům požadovaným navrhovatelkou.

177. S ohledem na výše uvedené navrhuji vyhovět druhému důvodu kasačního opravného prostředku a částečně zrušit rozsudek Soudu v rozsahu, v němž vyhověl námitce nepřípustnosti vznesené Komisí a konstatoval, že žaloba v prvním stupni byla namířena proti čistě potvrzujícímu rozhodnutí obsaženému v dopise ze dne 26. července 2002.

178. Takové částečné zrušení však může vést k přípustnosti žaloby v prvním stupni pouze tehdy, pokud bylo vyhověno třetímu důvodu kasačního opravného prostředku.

179. Avšak jak už jsem uvedl výše, domnívám se, že třetí důvod kasačního opravného prostředku by měl být odmítnut.

180. Navrhuji tudíž zamítnout kasační opravný prostředek [59].

V – K nákladům řízení

181. Podle čl. 122 prvního pododstavce jednacího řádu, jestliže není kasační opravný prostředek opodstatněný, Soudní dvůr rozhodne o nákladech řízení. Podle čl. 69 odst. 2 téhož jednacího řádu, který se na řízení o kasačním opravném prostředku použije na základě článku 118 tohoto řádu, se účastníku řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník

59 — Za těchto podmínek není samozřejmě potřeba se vyjadřovat k návrhovým žádáním navrhovatelky směřujícím ke zrušení údajného rozhodnutí obsaženého v dopise Komise ze dne 14. února 2005, tím spíše ani k návrhovým žádáním směřujícím k tomu, aby Soudní dvůr rozhodl ve věci samé. V tomto ohledu, i kdyby Soudní dvůr vyhověl kasačnímu opravnému prostředku, nemohl by vyhovět posledně uvedenému návrhovému žádání, protože jak již správně uvedla Komise ve své kasační odpovědi, Soud sám neměl možnost rozhodnout o věci samé. Řízení by tedy nedovolovalo vydat konečné rozhodnutí ve věci ve smyslu čl. 61 odst. 1 statutu Soudního dvora.

řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Vzhledem k tomu, že Komise požadovala náhradu nákladů řízení v tomto stupni a navrhovatelka podle mého názoru nemůže mít ve svých důvodech kasačního opravného prostředku úspěch, bylo by důvodné posledně uvedené uložit náhradu nákladů řízení o kasačním opravném prostředku.

VI – Závěry

182. S ohledem na výše uvedené navrhuji, aby Soudní dvůr rozhodl takto:

„1) Kasační opravný prostředek se zamítá.

2) Internationaler Hilfsfonds eV se ukládá náhrada nákladů řízení.“